

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਪਰਵਾਸ ਲਈ ਕਿਉਂ ਬੇਤਾਬ ਹੈ ਯੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ

ਚੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸੁੜ੍ਹੀ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਉਚੀਆਂ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਰ ਵੀ ਉਘੜਵਾਂ ਹੈ। ਜਗਾਇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬੰਸਰ ਜਸੀਨ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਥੋੜੀਆਂ ਜਸੀਨ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹਸੀਏ ਉਤੇ ਧੱਕੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਲੀਹ ਤੋਂ ਉਤਰਨ ਕਾਰਨ ਖੇਡੀਬਾੜੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੱਡਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਕੇ 5,83,047 ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 2,61,207 ਕਿਸਾਨ ਤੋਂ 3,21,840 ਖੇਤ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਖੇਡੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਮਸੀਨੀਕਰਨ ਨੇ ਵੀ ਚੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਲਰ ਜਸੀਨ ਵਰਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਡੀਦਾਰ ਜਾਂ ਠੋਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੱਚੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਦੂਰ-ਦਰਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਵਸਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲਲਸਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਕਿ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੇ ਤੇ ਘੱਟ ਹੁਨਰਮੰਦ ਨੌਜਵਾਨ ਗੈਰਕਨੂੰਨੀ ਢੰਗਾਂ ਤੇ ਰਸਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਲਟਾ ਤੇ ਪਨਾਮਾ ਵਰਗੇ ਦੁਖਾਂਤ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰਕਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚਕਾਚੋਧ ਵਿੱਚ ਚੁਨੀਆਈਆਂ ਅੱਖਾਂ ਇਰਾਕ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਲਿਬੀਆ ਤੇ ਸੀਰੀਆ ਵਰਗੇ ਜੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮਲਕਾਂ ਦੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣਿੱਠਨ ਕਰ ਦਿੱਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਘੜਿਆ-ਘੜਾਇਆ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਵਸਣ ਦੀ ਇੰਛਾ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਪੰਦਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਸੱਚ ਦਾ ਸਿਆਹ ਰੁਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਨਰਸ, ਲਾਈਨਮੈਨ ਤੇ ਹੋਰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮੇ ਜਾਂ ਮਗਨੇਰੇਗਾ ਵਰਕਰ ਜੀਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਜ਼ਬਰ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ

ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਟਰੱਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਡਰਾਈਵਰੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਹੀਆ ਰੋੜ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਡ ਭਰਨ ਲਈ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਫਲਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਹੋਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਧਰਵਾਸ ਦੇਣ ਲਈ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਵੱਧ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਤਾਂਧ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਅਸੰਗਠਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।

ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਡਾ)

ਮਿਥ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ 2011 ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਵਾਧੇ ਦੇ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ 1998 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਲੱਖ ਹੋਰ ਵਧੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨੀਏ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਹੀ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਵੀ 2011 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ 16.80 ਲੱਖ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੁਣ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹਨ।

ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਿਆਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲੋਚਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਕੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ, ਬਾਕਾਇਦਾ ਇੰਕਰੀਮੈਂਟ ਤੇ ਕੱਤੇ, ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਕਵਾਇਓਹੁਣੀ ਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਤਨਖਾਹ ਗਰੋਡ ਹੋਣ, ਜਦੋਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜ਼ਰਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ। ਸੁਭਾਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚਲੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਈਆਂ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਰੋਂਚਿਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ 1.20 ਲੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਖਾਲੀ ਛੱਡੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ 1.20 ਲੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੌਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲੋ ਖੁੱਸੇ ਸਗੋਂ ਰਜਵਿੱਚ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਤੇ ਘਾਟ ਤੇ ਅਣਦੇਥੀ ਦਾ ਸਿਕੜਾ ਵੀ ਕੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਚੋਣ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਲਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਦਾ ਚੋਗ ਸੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ 1.20 ਲੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਜਾ ਕੇ ਹੋਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਜਾਹਰਾ ਹੱਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚਲੇ ਦੋ ਸਿਵਲ ਹਵਾਈ ਅੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੇਤੇ ਵੀ ਸਾਫ਼ਟਵੇਅਰ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਹਨ।

TRAVEL FOR LESS INC.

INDIA | PAKISTAN | EUROPE

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹੁਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਖੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜਰੂਰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Fremont Office

TRAVEL FOR LESS INC
39156 STATE STREET
FREMONT CA - 94538
510-791-3300

BUY TRAVEL TICKETS AT WHOLESALE PRICE

Open 7 days a week

Still searching seats for December travel to INDIA
Call us for special fares

3RD TIME IN A ROW 2011 BEST OF FREMONT AWARD

Serving the Bay Area Since 1996
Fax: 510.791.3361 | Email: info@letsflyhome.com
www.letsflyhome.com

**510-791-3300 (Fremont)
916-419-4323 (Sacramento)
559-892-0009 (Fresno)
661-829-4467 (Bakersfield)**

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਲਕਾ ਖੜ੍ਹਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 13 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਇਹ ਚੋਣ ਨੇਤੇ ਆਈ ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਹਿਮ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਈਆਂ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਇਸ ਚੋਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਬਸਪਾ (ਅੰਬੇਡਕਰ) ਦੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬਾਗੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅੱਲਗ ਹੋਏ ਗੁਰੂਪ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸੁਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਅਹਿਮ ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਈ ਬਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਚੋਣ ਦੇ ਲਈ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਲੜਨਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਚੋਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸੈਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਹਟਣਾ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬਾਗੀ ਸੁਰਾਂ ਉਠਣੀਆਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੀਡਰ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਬਰਾੜ ਨੇ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੋਰਚਾ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਰੁਸ਼ ਠਹਿਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਮਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਪਿੱਛੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਠੀਕ ਹੋਣ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਵਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਹ ਚੋਣ ਨਾ ਲੜ ਕੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਅਹਿਮ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋ ਕੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਹਟਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਅਰਥ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀ 2017 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਚੋਣ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਸੰਦੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਲ ਤਾਂ ਮਿਲੇਗਾ ਹੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਬਲਕਿ ਫਾਇਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਕਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਜਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿਚ ਰੋਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਰਾਜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਕੁਝੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਲੋਕਰਾਜੀ ਵਿਸਥਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਆਵੇਗਾ? -ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771, Ph : 510-516-3536
36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Pardes Times (2nd office)
Ranjit Kandola, Managing Editor
530-315-1020, email-Kandola@macloans.net
550 N PALORA Ave, Yuba City (CA) 95991

Buta Ram Joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਅਗਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸਜਾ

ਬਾਰਤੀ ਅਗਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਲਈ ਚੁਕਵੀਂ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਖਦ ਆਪਣਾ ਅਪਰਾਧ ਕਬੂਲਣ ਦੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਵਾਰਦਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿਸਨੇ ਵੀ ਉਹ ਵਾਰਦਾਤ ਦੇਖੀ ਹੈ ਜਾਂਫਿਰ ਵਾਰਦਾਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੇਸ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਜੋਤਨ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਤੜ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੋਲ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਰਾ ਯਾਨਿ ਕਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਰਾ ਯਾਨਿ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਉਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਰਾ (ਕਾਸ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ) ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਗਵਾਹ ਨਾਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਵਕੀਲ ਜ਼ਿਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਰਾ ਯਾਨਿ ਕਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਰਾ ਯਾਨਿ ਕਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਮੁੱਕਰਦੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਲਿਸਟ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅਦਾਲਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗਵਾਹ ਬਿਆਨ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਮੁੱਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਸਦੀ ਮੁੱਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜੇਕਰ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਮੁਾਫ਼ ਕਗਾਹ ਯਾਨਿ ਅਪਰੂਵਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਅਗਰਾਧਿਕ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਹਾਦਤ ਕਾਨੂੰਨ (ਐਡੈਵਿਸ ਐਕਟ) ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਉਠਨੈਸ ਤੋਂ ਸਬਦ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦਾ ਗਵਾਹ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਗਵਾਹ, ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਗਵਾਹ (ਸਰਕਮਟਾਂਸੀਅਲ ਵਿਟਨੈਸ), ਹੋਸਟਾਇਲ ਵਿਟਨੈਸ (ਮੁੱਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਗਵਾਹ), ਮੌਕੇ ਦਾ ਗਵਾਹ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਹਤਾ ਵੀ ਕੇਸ ਪੁਲਿਸ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਮੁਹਰੇ ਆ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਮੁਾਫ਼ ਕਗਾਹ ਯਾਨਿ ਅਪਰੂਵਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਅਗਰਾਧਿਕ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਹਾਦਤ ਕਾਨੂੰਨ (ਐਡੈਵਿਸ ਐਕਟ) ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਉਠਨੈਸ ਤੋਂ ਸਬਦ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀ

ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਸਬੰਧੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਲੋਡੋਂ ਵੱਧ ਸਿਆਸੀ ਇਛਾਵਾਂ ਪਾਲਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਰੇ ਦਾ ਨਾਸ਼ਕਰਾ ਇਨਸਾਨ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਸੈਨ੍ਟੂ ਗਾਫ਼ਿਲ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈ ਕੇ ਮੁਰਖਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ, ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਦੁਰਗਤ ਵੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭਰਪੂਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਫੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਤੇ ਲੁਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦਾ ਤੁਢਾਨ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਚਤ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਰਮਸ਼ਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਭਰੂਆਂ ਨੂੰ ਨਸੇ ਦੀ ਗਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਆਇਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਬਦੇਬਦੀ ਮੇਰੇ ਅੱਥਰੂ ਵਹਿ ਤੁਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਵੀ ਡਾਢਾ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾ ਅਤਿ ਸੀ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਖਤਰਨਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਈ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ।

ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੱਥਲ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਸਰਮਾਇਆਕਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨਾਤਨ ਅਤਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਘਰੇਲੂ ਸਨਾਤਨ ਤਬਾਹ ਕਰ ਵਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁਟੀਂਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਵੀ ਮਨ ਕੁਰਲਾ ਉਠੇਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਉਪਰ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੂਤ ਬਹਿਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਪੁੱਹਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੇਖ ਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇੱਜ ਤਬਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਸਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਉਤੇ ਗੁੱਸਾ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸਮਤ ਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਧਰਵਾਸ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤ ਅਤੇ ਕਦਰਤ ਦਾ ਵੈਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਆਰ ਦੀ ਹੱਦ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕੋਈ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਏਗੀ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗਰਕਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਘਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਆਰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਪਰ ਅੱਜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਆਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਦਬੰਨ੍ਹ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਐਨਾਂ ਹੇਠਾਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਇਉਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਉਭਰ ਨਹੀਂ ਸਕਣ।

ਸਾਲ 2010 ਵਿਚ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਖ਼ਜਾਨਾ

ਮੰਤਰੀ ਸਾਂ। ਜੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਕੋਗਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਬਸ ਦਸ ਕੇ ਜਾਂ ਖੁੱਜੇ ਲਾਇਆ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਲਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਦੁਰਗਤ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਕੇ ਵੀ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਜਸੀਰ ਨੂੰ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀਤਾ ਚੁਕਿਆ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੈਦਾਨ ਵਿਚ ਕੁਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਫ਼ਸਟ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵੱਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ। ਅਮਲੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੋਚਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਮਲੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਪੁੱਚ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਨੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਕਗਾਰ ਉਤੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਆਸੀਂ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਦੁਰਗਤ ਵੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਵਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭਰਪੂਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਮੁਜਰਮਾਨਾ ਫੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਤੇ ਲੁਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦਾ ਤੁਢਾਨ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨੇਤਾ ਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਨੇ ਅਜਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਲੀਭਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਧਰੋਂ ਉਪਰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਬਹਾਦਰ ਵਿਚ ਅਧਿਕਤਾ ਬੰਦੀ ਬੰਦੀ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨੇਤਾ ਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਨੇ ਅਜਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਬਣਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਾਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਮਲੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਪੁੱਚ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਨੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਕਗਾਰ ਉਤੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਆਸੀਂ

ਲੋਕ ਬੇਜੀਡਾ

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਦਲ

ਹੈ। ਮੈਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲੀਆਂ ਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਰਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਚੋਣ ਜਿਤਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੇਰਾ ਮਕਸਦ ਮਹਿਜ਼ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣਾ ਜਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਟੀਚਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਕੁ ਮੁਕ ਦਰਸਕ ਬਣਿਆਂ ਰਹਿ ਕੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਸਾਲ 2012 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2014 ਈਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਆਸੀ ਮੁਹਿਮ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ?

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋਕਰਾਇ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ

ਇਹ ਸਮਝ ਬਣੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਉਸਾਰੂ ਭੁਕਿਆ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਮਹਿਜ਼ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਧੇਰੇ ਸਰਗਰਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣ ਪਦੇਗਾ।

ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਬਣੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਵੇਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਪਿਛੋਕ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਵਾਲੋਂ ਸਾਡੀ ਸਿਆਸੀ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਆਸਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲੋਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਤਾਧਾਰੀ ਗਠੋੜੇ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਨਿਕੋਡੇ ਦੀ ਸਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਮਿਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਤਾਣੇਬਾਣੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਜੀਵਾਣੂਆ

ਮੰਦਵਾੜੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤਬਦੀਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਸਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਤਪਾਦਨ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰਾਜਸੱਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਸਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੈਆ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਵੇਸ਼ਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਹਿ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬਲਨਕ ਸਾਧਨ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਜ਼ਦੀਕ ਅਤੇ ਦੂਰ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰੇ ਆਦਿ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਵੱਧ ਗਿਆਨ ਹਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੰਗੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਉਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ-ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੇਚਵੀਆਂ ਫਿਲਾਸਫੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਸੱਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਨਾਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਫੰਨਟ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੱਤਭੇਦ ਚਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦ ਤਕ ਕੁਝ ਵਸੋਂ ਸਿੱਖਦੀ-ਸਿੱਖਾਉਦੀ ਇਸ ਬਿੱਦੂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀ ਕਿ 'ਸਮਾਜ' ਨੂੰ 'ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ' ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ ਸੁੱਖ-ਮਈ ਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢ ਵਿੱਚ ਸਭ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਕ ਸਾਧਨ ਸਾਂਝੇ ਸਨ ਪਰ ਤਾਕਤਵਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰ ਲਏ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕ ਸਾਧਨਹੀਣ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਰਥਾਤ ਆਪਣੇ 'ਆਪ' ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਅੰਕਰਤਾ

ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਕਈ ਵਸਤੂਆਂ 'ਚ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਜੋਗਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 'ਸੰਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਲਈ ਹੀ ਕਸ਼ਟਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਕੱਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇੜਾਵਾਂ, ਆਦਤਾਂ ਉਪਰ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਹੀ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਬਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਪਲੱਭ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨਾ ਸਕਣ ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਂ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਹੀ ਢੁੱਖਦਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਰੁਸਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਪਰ 1930 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕਟ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਕ ਆਰਬਿਕ ਫਰੰਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਬਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੇ.ਬੀ. ਸੇ ਦਾ ਮੰਡੀ ਦਾ ਨਿਯਮ 'ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਖਲਾਂਦਾਜ਼ੀ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ' ਹੀ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ

ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੇ.ਐਮ. ਕੇਨਜ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ 'ਕਿ ਸਰਕਾਰ (ਰਾਜਸੱਤਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਖਲਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ' ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸਭ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਾਂਚ ਆਇਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ —

ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟ ਲਈ
ਅਜੇ ਤਕ ਵੀ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੀ ਵੱਧ
ਕਾਰਗਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਨੁਖ ਭੁਲਣਹਾਰ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਿਜ਼ੀ ਵੱਲ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵੱਧ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰ ਹੀ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ) ਅਤਿ-ਉਨਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ) ਮਨਾ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਤਪਾਦਨ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦਖਲ ਘਟਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਬੰਦ ਹੀ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਹਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਆ, ਬੰਸ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੇਵਲ ਹਵਾਈ ਨਜ਼ਾਰੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ 'ਪੂਰਤੀ' ਅਤੇ 'ਮੰਗ' ਨੂੰ ਸੰਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਧਦੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੇਸੀਪਤੀ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਸੱਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਕਾਬਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹੋ ਸਿਹੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਕ-ਟੋਕ ਵਾਲੇ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ 'ਪੂਰਨ ਰੂਪ' ਵਿੱਚ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਵਾਫਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਸਟੇਟ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਸੌ ਨੂੰ
ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ', ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ
ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਸਮਾਜਵਾਦੀ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ-
ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੰਕਟ ਤਾਂ ਕਾਬੂ
ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸੁਚੇਤ
ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸੁਚੇਤ ਵੀ ਕਰ
ਗਿਆ। ਦੋ ਮੰਸਾਰਕ ਥੁੱਪਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ
ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਹਿਲੀ
ਇਹ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੁਜ਼ੀ ਦੇ ਸਰਹੱਦੋਂ ਪਾਰ ਵਹਿਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ
ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੀ, ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ
ਅਤੇ ਖਰਚ ਸਬੰਧੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਕਾਸ
ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਧਨ ਜੁਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿੰਨਾ ਧਨ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ
ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਆਦਿ ਲਈ ਕਿੰਨਾ
ਕੁ ਖਰਚ ਕਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣੇ ਲੈਣੇ ਕਾਫੀ ਮੁਸਕਿਲ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦਾ ਦਬਾਅ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਅਾਂਪੂਰਵਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਖਾਸੇ ਅਤੇ ਇਸ
ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਰ ਪਕੜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ
ਸੰਕਟ ਅਤਿ-ਉਨਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪੱਧੋਂ ਫਿਸਲਾਹਟ ਦਾ
ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਫਲਸਰੂਪ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਪਣੀ 11 ਫਿਸਤੀ ਆਬਾਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੈ, ਯੁਕੋ ਜ਼ੋਨ ਅਤੇ ਤਿਜੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਭੈੜੀ ਹੈ। ਗਰੀਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪੈ ਗਏ। ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗ ਗਈ ਹੈ। ਚੀਨ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰੈਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਆਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਰਥਿਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਇਸ 'ਬੁੱਲੀ ਮੰਡੀ' ਦੇ ਫੇਲ੍ਹੁ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਲਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ 'ਪਿੱਛਾਂ-ਖਿਚੁ' ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿੱਧ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਾਰਗਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਸੱਜਣ ਤਾਂ ਕੇਨਜ਼ ਤੋਂ ਵੀ 'ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ' 'ਰਾਜਸੀ ਮਲਕੀਅਤ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਮਲ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖਣਾ ਲੋਚਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਅਜੇ ਵਿਸਾਲ ਲੋਕ-ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ। ਇਹ ਬਣ ਵੀ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਣਾ ਉਦਲਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੁਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਫਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਂਤੀ ਆਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਥੋਂ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਨੇਕ-ਦਿਲ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਜ਼ਤੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਸਲ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਹਿਰਦ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਲਈ ਆਸਵੰਦ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਟਾਲ ਸਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਪ੍ਰਣਾਬ ਮੁਖਰਜੀ

ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ - ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਣ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਨੂੰ ਟਾਲ ਸਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹਾਮਿਦ ਅੰਸਾਰੀ ਵਲ 'ਅਸ਼ਾਂਤ ਵਰ੍ਗੇ: 1980-96' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਜਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਜੁਨ 1984 ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਸੀ ਕਿ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਹੋਣ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਮੁਤਾਬਕ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਦੁਸਰਾ ਬਦਲ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਚਲ ਰਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਅਸ਼ਾਂਤ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੰਨ੍ਹਾਵਾਰ ਕਤਲਾ ਨੂੰ ਰੱਕਣ

ਅਤੇ ਖਾਡੁੱਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਬਾਵਾਂ ਦੀ
ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੇਤਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ
ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਖੁਫੀਆਂ
ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੇ ਵਿਸਵਾਸ
ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੇ ਉਹ
ਦਰਬਾਰ ਸਹਿਬ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਖਾਡੁੱਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ
ਦੇਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬੀ ਖਿੱਚੇ
ਜਾਣ ਦਾ ਅਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੰਕਟ ਫਿਰ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀਤ੍ਰੀਆਂ ਲਈ ਸਬਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖਵਾਦੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਮਤਾ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਨੇ ਬਾਹਰੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਛੁੱਟ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਗਤਬਦ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਜਖਮਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਅਮਲ ਦ ਸਿਟ ਵਜੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਆਉਣੀ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ 1990-91 ਵਿਚ ਭਾਂਧ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਰੋਕਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਵੀ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਦਵਾਤਾ ਆਂ ਗਿਆ, ਵਧਦਾ ਹੀ ਗਿਆ, ਜੋ 2008 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਰਬਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਨਾ ਟਾਲਯੋਗ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤੁਰੁਟੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਦਨ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਧਦੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਜਿਪਤੀ ਵਰਗ ਹੁਣ ਇਸ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਾਵਾਂਪਣ ਹੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੁਕਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਂਦੀ ਵੀ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਬਜ਼ਿੰਦ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਕਰਨ, ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸਸੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਲਈ ਕੁਠਨੀਤਿਕ ਢੰਗ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਵੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਅਰਬਚਾਰੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤਕ ਆਪ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਣਤਾਈਆਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕਾਈਮ ਰਾਹ ਮਕਾਈਮ ਤੇ ਵਧ ਕਿ ਸਭ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਹਾ

ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੀ ਇਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ

ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੀ ਸੀ. ਓ. ਸੈਰਿਲ ਸੈਂਡਬਰਰਗ ਨੇ 31 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਕਰੀਬ 210 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਕੀਮਤ ਦੇ ਸੇਵਾਰ ਡੋਨੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਗੁਗਲ ਅਤੇ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣੇ ਹਾਂ ਸੈਰਿਲ ਦੀ ਲਾਈਫ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ: ਦਸੰਬਰ 2015 ਤੱਕ ਦੇ ਇਕ ਅੰਦਰੋਂ ਮੁਠਾਬਕ ਸੈਰਿਲ ਸੈਂਡਬਰਰਗ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੀਬ 1.3 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਲੱਗਭੱਗ 90 ਅਰਬ ਰੁਪਏ) ਹੈ। ਸੈਰਿਲ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ 24 ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਮਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਤ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਤਲਾਕ ਹੋਗਿਆ। ਫਿਰ ਸਾਲ 2004 ਵਿਚ 34 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਛੇਵੱਟ ਗੋਲਬਰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।

ਸੈਰਿਲ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਇਕ
ਲੜਕਾ ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ ਸਾਲ 2005 ਵਿਚ
ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਟੀ ਜੋ 2007 ਵਿਚ ਜਨਮੀ
ਹੈ। ਸੈਰਿਲ ਐਰੋਬਿਕਸ ਦੀ
ਚੰਗੀ ਮਾਹਿਰ ਹੈ। ਇਸਦਾ
ਸੌਂਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ
ਲੱਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ
ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੀ
ਸੀ। ਧਿੜਲੇ ਸਾਲ 1 ਮਈ
2005 ਨੂੰ ਸੈਰਿਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ 29 ਸਾਲਾ 5 ਛੁਟ 4
ਇੰਚ, ਪਤਲੀ, ਮਾਸਟਰ-ਇਨ-
ਲਾਅ ਕੀਤੀ ਹੋਈ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੇਸਾਂ
ਲਈ ਵਰੀਲ ਵਾਸਤੇ ਯੋਗ ਵਰ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਈ-
ਮੇਲ 'ਤੇ ਚੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ।

rubykaur986@
gmail.com

ਜੱਟ ਸਿੱਖ 30 ਸਾਲਾ ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
ਹੋਲਡਰ, 30 ਸਾਲ ਜੋ 5 ਡੱਟ 9 ਇੰਚ
ਲੰਮਾ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਇਨ ਆਈ ਟੀ
ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਚੰਗੀ ਜੌਬ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਖਾਨਾਦਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ,
ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ
ਸਟੂਡੈਂਟ, ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਐਂਡ ਬੀ। ਵੀਨਾ
ਜਾਂ ਬਰਾਬਰਦ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰਖਣ ਵਾਲੀ,
ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋਤ ਹੈ,
ਜੋ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਲਈ ਗਰੇਵਾਲ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ 714-244-
8588 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਜੱਟ ਸਿੰਖ 30 ਸਾਲਾ ਵਿੜੀਟਰ
ਵੀਜ਼ਾ ਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਜੋ
ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਦਾ ਪਤਿਆਂ
ਹੋਇਆ ਹੈ, ਯੁਗ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ
ਹੈ। ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਵੀ
ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 253-
239-4399

The logo for PAMMA LAW FIRM. It features the word "PAMMA" in large, bold, red capital letters at the top. Below it, the words "LAW FIRM" are written in white capital letters on a blue horizontal banner. The banner is flanked by white, curved, arrow-like shapes pointing towards each other. At the bottom, the name "Sukhraj S. Pamma" is written in black capital letters, followed by "Attorney At Law" and the email address "pammalaw@gmail.com".

A portrait of a man with a beard and mustache, wearing a black turban and a blue polo shirt. He is seated in a black leather chair.

The logo features the word "BABEL" in large, bold, red capital letters at the top. Below it, a blue decorative banner contains the text "IMMIGRATION LAW, LLP" in white, sans-serif capital letters.

ਇੰਮੀਗੋਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Ph 530-329-8424 Fax 530-777-3900
855 Harter Parkway, Suite 305 Yuba City, CA 95993

Fun in Squaring

Multiplication of digits near 50.

Multiplication of digits near 50 has same steps we follow when multiplying digits near 100 but the difference is after crosswise operation. The number we get after crosswise operation needs to be halved or multiply that number by $\frac{1}{2}$ and that becomes the left part of the answer. To be more clear we can understand by taking examples.

Find 61 X 56

I we can write 61 as 61 +11
And can write 56 as 56 +06

By crosswise operation we get (61 +06) and (56 +11) =67.

To get left side of answer we multiply 67 by $\frac{1}{2}$ or $67 \times 100/2 = 3350$.

For the right part multiply $+11 \times +06 = 66$

So adding $3350 + 66 = 3416$ is the answer.

Find 48 X 54

1. We can write 48 as 48 -02
2. And we can write 54 as 54 +04
3. By crosswise operation we get (48 +04) and (54 -02) =52

To get left side of answer we multiply 52 by $\frac{1}{2}$ or $52 \times 100/2 = 2600$

To get right side multiply $(-02) \times (+04) = -08$

So on simplifying $2600 - 08 = 2592$ is the answer.

Multiplication of digits near 200.:

To multiply the digits near 200 steps are as under,
1. Base is 100
2. The difference is taken from 200.

3. Multiply d the number obtained after crosswise operation by 2 and get the left side of answer.

4. To get the right side we multiply the differences and two digits are on right side and if more than two we add the additional to the left side.

To be more clear we can have a look on the examples.

Find 204 X 218

We can write 204 as 204 +04
And write 218 as 218 +18

By crosswise operation (204 +18) and (218 +04 0 = 222,

To get the left side of answer multiply 222 by 2 we get 444 as left side of answer.

For right side multiply +18 and +04 we get 72

So $204 \times 218 = 44472$ is the answer.

Find 197 X 194

We can write 197 as 197 -03

And write 194 as 194 -06

By cross wise operation (197 -06) and (94 -03) = 191

To get the left side of answer multiply 191 by 2 we get 382

For right side of answer we multiply (-03)X(-06) = 18.

So $197 \times 194 = 38218$.

Multiplication of digits near 150 :

Steps are 1. Base is 100

2. Take differences from 150.

3. We know that $150 = 100 \times 3/2$ So multiplication factor is 3/2.

To be more clear see the examples as under.

Find 169 X 154

We can write 169 as 169 +19 and can write 154 as 154 +04

By cross wise operation (169 +04) and (154 +19) = 173.

To get the left side we multiply 173 by $3/2$ or $173 \times 100 \times 3/2 = 25950$

To get the right side we multiply +19 by (+04) = 76

So $169 \times 154 = 25950 + 76 = 26026$ is the answer.

Find 147 X 164

We can write 147 as 147 -03

And can write 164 as 164 +14

By cross wise operation (147 +14) and (164 -03) = 161

To get the left side multiply 161 by $3/2$ or $161 \times 100 \times 3/2 = 24150$

To get the right side we multiply (-03) and +(14) = -42

So $147 \times 164 = 24150 - 42 = 24108$.

Multiplication Factor for digits near different numbers. :

Dividing by the base we can find multiplication factor as under.

Multiplication factor.

Digits near 100 1.

$50 \frac{1}{2} 1$.

200 2

250 $\frac{5}{2}$

300 3

350 $\frac{7}{2}$

400 4

450 $\frac{9}{2}$

500 5

Multiplication of digits near 1000 :

To multiply digits near 1000 we need to change base as 1000.

Find difference from 1000 for

both the numbers to be multiplied.

By crosswise operation we get left side figure of the answer.

For right side we multiply the differences and then keep three digits in right and if more we add them to the left side of the answer already obtained.

To be more clear look at the examples.

Find 993 X 1019

1. Base is 1000.

2. Write 993 as 993 -007

And write 1019 as 1019 +019

By crosswise operation (993 +019) and (1019-007) = 1012

Multiplying (-007) and (+019) = -133

So $993 \times 1019 = 1012000 - 133 = 1,011,867$

Find 1021 X 1015

Base is 1000

Write 1021 as 1021 +021

And write 1015 as 1015 +015

By crosswise operation (1021 +015) and (1015 +021) = 1036

By multiplying (+021) and (+015) we get 315

So $1021 \times 1015 = 1036000 + 315 = 1,036,315$.

ڈاکٹر اਜیٹ سینج کوکپورا

drsinghajit@gmail.com

585-305-0443

ਸਮਾਜ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ ਵਧ ਰਿਹਾ ਆਰਥਿਕ ਪਾੜਾ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾ ਔਕਸਫਾਊ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੁਣੈ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਐਨ ਇਕਾਨਮੀ ਫਾਰ ਵਨ ਪਰਸੈਟ' ਭਾਵ ਇੱਕ ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੁਲ 62 ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 9 ਔਡਾਂ ਹਨ, ਦੀਆਂ ਕੁਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੇ ਆਮਦਨ ਵਸੀਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਰਬ 60 ਕਰੋੜ ਗਰੀਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਮ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਸੰਪਤੀ ਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਬਚਾਬਰ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਅੱਠ ਅਰਬ ਦੇ ਕੀਤੀਆਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਆਮਦਨ ਅੱਠ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਉਪਰ ਕੇਵਲ 62 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਹੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਹੈਰਨੀਨ ਅੰਕੜੇ ਇਹ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਸੀਲੇ 388 ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਸਨ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟ ਕੇ ਕੇਵਲ 62 ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨ੍ਹਾਂ 62 ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ 44 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਤੇ ਇੱਕ 41 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਘਾਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਥਿਕ ਅਸਾਵੇਂਪਣ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਤੱਤ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਫੀਸਦੀ ਅਮੀਰਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਕੀ 99 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚਾਬਰ ਦੀ ਧੰਨ-ਦੌਲਤ ਹੈ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤ-ਅਮੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਅੱਤੇ ਉਦਯੋਗਕਾਰ ਹੀ ਹਨ। ਫਾਰਾਂਸੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਟੋਹਮਾ ਪੀਕਟੇ ਨੇ ਇੱਕ ਇੱਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਈ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਆਰਥਿਕ ਪਾਤੇ ਬਹੁਤ ਹਨ ਭਾਵ ਉਪਰਲੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਲ ਸਰਮਾਏ ਦਾ 50 ਤੋਂ 60 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਅਰਥਵਿਗਿਆਨੀ ਅੰਗਸ ਡੀਟਿਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਦਤ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਣੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਬੇਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਅਮਰੀਕਾਨ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੱਸਫ ਸਟਿਗਲਿਜ਼ ਨੇ ਖਦਸ਼ਾ

ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅੱਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਮਹਿਜ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਈ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗਾਨੀਆਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਜਕੇ ਪੂੰਜੀਵਾਈ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ

ਡਾ.ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲ ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਨੇਕਿਆਂ ਦਾ ਘਟਣਾ, ਅਬਾਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਪਣਪਨਾ ਕੁਝ ਕੁ ਪਰਤੱਖ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰਥਿਕ ਨਾ-ਬਚਾਬਰੀ

ਵਧੇਰੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿੱਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਹੁਣ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਾਇਦਾਦ, ਪ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਖਬਰਨਾਮਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟਾਇਕਾ ਬਿਊਨਾ ਦੀ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਟਾਇਕਾ ਬਿਊਨਾ ਵਿਚ ਹੁਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਮਿਥਣ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਫਰਵਰੀ 28, 2016 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗੀ। ਤਕਰੀਬਨ 4400 ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਸਟਲ ਕਾਊਂਟੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੌਮਵਾਰ ਫਰਵਰੀ 1 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਵੋਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਮਿਥਣ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਇਨ ਐਰਨਸਨ ਜੋ ਕਿ ਸਟਰ ਕਾਊਂਟੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੇ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਇਹ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟਾਇਕਾ ਬਿਊਨਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸੱਦੇਂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ 73 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੱਜ ਐਰਨਸਨ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

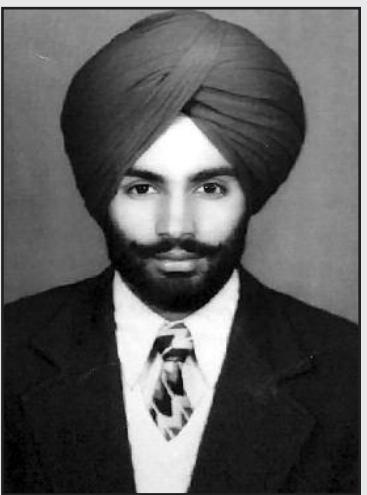
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ APPEALDEMOCRAT.COM ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੋਨਿਕਾ ਵਾਅਨ ਨਾਲ 530-749-4783 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਅਵਤਾਰ ਸਹੋਤਾ ਨੂੰ ਸਦਮਾ, ਭਟੋਵਈਆ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਬੜੇ ਹੀ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਇਹ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਜਨਵਰੀ 28, 2016 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਉਹ ਸ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਤੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਦਿਨ ਬੁਧਵਾਰ ਫਰਵਰੀ 3, 2016 ਨੂੰ ਉਲੇਅ ਚੈਪਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਹੁਣਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਚੌਟਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਸ.

ਜਾਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਹੁਣਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ 530-713-5071 ਜਾਂ ਤਾਰੀ ਸਹੋਤਾ ਨਾਲ 530-844-3060 ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੀ ਅਣਕਹੀ ਕਹਾਣੀ

ਜੀ. ਐਸ. ਚਾਵਲਾ

ਜਿਸ ਨੇਤਾ ਨੇ ਸਚੁੰਚ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਸੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਫੇਰੂਮਾਨਾਂ ਫੇਰੂਮਾਨ ਅਕਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹਮਾਇੰਡੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਫੇਰੂਮਾਨ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 15 ਅਗਸਤ 1969 ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਣ ਉਤੇ ਪੱਕੇ ਰਹੇ, ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਵਰਤ ਤੋਤਨ ਦੀ ਬਾਂ ਜਾਨ ਵਾਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤ 70 ਦਿਨ ਚੱਲਿਆ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸ੍ਰੀ ਫੇਰੂਮਾਨ ਦੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਤੋਂ ਫਿਕਰਮੰਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ) ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਿਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਫੇਰੂਮਾਨ ਨੂੰ ਵਰਤ ਤਿਆਗ ਲਈ ਮਨਾ ਸਕਣ। ਫੇਰੂਮਾਨ ਤੇ ਮੁਸਾਫਿਰ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਨ। ਪਰ ਜੱਜ ਮੁਸਾਫਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਫੇਰੂਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਸਾਫਿਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ (ਫੇਰੂਮਾਨ) ਨੂੰ ਵਰਤ ਤੋਤਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਣ ਤੋਤਨ ਦਾ ਇੰਗਰਾਦ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਇੰਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲਾਂ।”

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮੁਸਾਫਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੰਡ੍ਹ ਵਹਿੰ ਤੁਰੇ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਸਾਫਿਰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਫੇਰੂਮਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣੀ ਅਤੇ ਇੰਗਰਾਦ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫੇਰੂਮਾਨ ਵਰਤ ਨਾ ਤੋਤਨ ਕਰਕੇ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣਗੇ। ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਹੀ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਫੇਰੂਮਾਨ ਵਰਗੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਕਾਲੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋ ਦੇ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਦੋਰਨ ਸ੍ਰੀ ਫੇਰੂਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਝੱਲੀ ਗਈ ਤਕਲੀਫ਼ ਦਾ ਕਿਆਸ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਹੈ। ਮਰਨ ਵਰਤ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਯਾਤਨਾ ਭਰਿਆ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਫੇਰੂਮਾਨ ਦੀ ਕਥਨੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਅੰਤ ਤਕ ਇੱਕ ਰਹੀ। ਹੁਣ ਤਕ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਜ਼ਬੇਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਫੇਰੂਮਾਨ ਵਰਗੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਹੀ ਖੱਟੀ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੋਈ 1971 ਦੀ ਜੰਗ ਮਗਰੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਘਾਗ ਸਿਆਸਤਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹਰਬਾ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਢੰਗ ਵਿਚ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਮੁਸਾਫਿਰ ਸਾਂਝੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ) ਤਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਿਲਾ

ਛੱਡਣ ਮਗਰੋਂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਰਸਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਤਸਵ ਕਈ ਦਿਨ ਚੱਲਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਿੰਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਬੁਲੀ ਸਾਂਝੇ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸੱਦੇਂ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ 73 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਥਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤਰ ਸੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵੱਡੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਸੈਨ੍ਟੂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖ਼ਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਮਹਾਰਾਜਾ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖ਼ਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖ਼ਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖ਼ਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਵਿਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰ

ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਕਨੀਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣੇ

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਕੁਝ ਰਾਜਨੀਤਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਰਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 2014 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ 42 ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਜਿੱਤੀ, ਭਾਜਪਾ ਗਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਪਾਰਟੀ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਅਰਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਪੰਜ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਰਹਿ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੋਂ ਬੁਗਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਤੇ ਅਵਿਸਵਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਇਜਲਾਸ ਇੱਕ ਹੋਟਲ 'ਚ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸ ਇਜਲਾਸ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਤੇ ਅਹਿਮ ਕਾਂਗਰਸੀ ਬੁਲਾਰੇ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਛੱਡੀ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਨਪੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਰਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਬੁਗਾਵਤ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਇਕ ਦੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਦੇਣ, ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਢੰਡੇ-ਡੰਗ ਪਿੱਟ ਕੇ ਉਹ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ? ਕੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਆਪ-ਹੁਦਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕੇਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤੁਰੱਦਦ ਕੀਤਾ? ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸੰਗ ਜੋਤਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੁਖਦੀ ਰਗ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਸੀਟ ਆਪਣੇ ਪੱਲੇ ਨਾ ਪਾ ਸਕੀ, ਪਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 4 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆ ਲਈਆਂ। ਕੁੱਲ ਪੋਲ ਹੋਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨੇ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤੇ ਸਾਂਸਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੌਧਰ ਦੀ ਲਤਾਈ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰ

ਲਿਆ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉੱਧਰਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭੰਡੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਢਾਈ ਪਾ ਦੀ ਖਿਚਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਕਾ ਲਈ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਮੱਤਲਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ? ਕੀ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ, ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਆਪਣਾ ਨੁਮਾਇਦਾ ਚੁਣਿਆ, ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਵੇ? ਜਾਂ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਂਸਦ ਵਜੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਮੁੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਆ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲੜੀ ਜਾਵੇ? ਕਿਸ ਨੇ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦਾ? ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 'ਗਾਂਧੀ', 'ਖਾਲਸਾ', 'ਖਹਿਰਾ', 'ਪੀ ਪੀ ਪੀ ਬਾਦਲ' ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਖੜੇ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ 'ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਗੋਤ੍ਰੀ' ਬਣਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਵੋਟ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨੁਮਾਇਦਾ ਚੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ, ਦਰਦ, ਦਲਿੱਦਰ ਦੂਰ ਕਰਨ?

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕਾ-ਪ੍ਰਸਤ ਨੇਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ਿਲਵਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਧੋ-ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਲੋਕ ਕਚਹਿਰੀ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਨਾ ਪੁਰੇ ਹੋਣ ਯੋਗ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਨ੍ਹੇ ਕੁ ਪੂਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਵਾਅਦੇ? ਕੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੱਗੀ, ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ 'ਗ੍ਰਾਨੀਥੀ ਹਟਾਉ' ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵਡਾ ਹੋਇਆ? ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਦੇ ਪਾਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦਾ ਦਾਵਾ ਫਲ ਦੇ ਸਕਿਆ? ਦੂਜੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਜਪਾ ਦਾ 'ਅੱਛੇ ਦਿਨ ਆਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈ' ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਕਿਥੇ ਗਿਆ? ਹੋਰੇਕ ਦਾ ਸਾਥ ਲੈਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਿਉਂ ਬਦਲਿਆ? ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਅਨਾਜ, ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਭੇਜਨ, ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ

ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਅਦੇ, ਦਾਅਵੇ, ਸੰਕਲਪ, ਨਾਹਰੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੀਆਂ ਖੁੱਡਾਂ 'ਚ ਵੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਕੋਈ ਵੋਟਰ, ਕੀ ਕੋਈ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਕੀ ਕੋਈ ਬੁੱਧੀਜ਼ੀਵੀ, ਕੀ ਕੋਈ ਗਿਆਨੀ-ਗਿਆਤਾ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਨੇਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਦਗਰਜ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਦਾ ਹੈ? ਅਤੇ ਹਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਰ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਢੀਠਾਈ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਉਹੋ ਨਾਹਰੇ, ਵਾਅਦੇ ਲੈ ਕੇ ਵੋਟ ਸੰਗ ਲਈ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਹੀਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਜੇਕਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੌਕਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਕਚਹਿਰੀ 'ਚ ਖੜ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਛੇ ਦਾਹਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹਿੱਸੇਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਭੇਜੀ ਦਸ਼ਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਨ ਉੱਤੇ ਚੀਬੜੇ ਹੁੰਦੇ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਪਜਦੀਆਂ, ਨਾ ਉਹ ਧਨ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਨਾ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹੁੰਦੇ। ਕੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰਸ ਯੋਗ ਹਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਨੇਤਾ, ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿੱਸੇਵਰ ਨਹੀਂ? ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਹਿਲੀ ਲੋਤ ਪੇਟ 'ਚ ਰੋਟੀ ਪੈਣ ਦੀ ਹੈ। ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿਆਕੁਲ ਹੈ। ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 26 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 32 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਮਦਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰੋਟੀ, ਰੋਜ਼ੀ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅੰਕਤੇ ਸਾਡੀ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅੰਕਤੇ ਹਨ। ਪੂਨਾਈਟਿਂਡ ਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾ ਅਰਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 24.7 ਫ਼ੀਸਦੀ, ਭਾਵ ਰੋਬਾਹਿਸਾ ਗਰੀਬੀ ਰੋਬਾਹਿਸਾ ਦੀ ਹੈ? ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਕਾਲਾ ਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਿਨੀ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਕੇ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ 'ਚ ਪਾਉਣਾ ਬੇਇਨਾਈਆਂ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਸਥ ਕਾ ਸਾਥ ਦੀ ਥਾਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਚ ਸਹਿਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪਣਾਈ ਨੀਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਰ ਕੇ, ਲੈਪਟਾਪ ਤੇ 5 ਮਰਲੇ ਦਾ ਲਾਲੀਪੈਪ ਵਿਖਾ ਕੇ ਇਹੋ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਭੱਜ੍ਹ ਬਣਨਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 100 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ

ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ 94 ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਿਜਲੀ ਪੰਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਅੱਤੇ ਗਰੀਬੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਥ ਕ

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਪਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਦੂਰੀਆਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਰੀ ਆਉਣ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਕੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੀ ਐਕਟੀਵਿਟੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਹੀ, ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸਿਪ ਵਿਚ ਦੂਰੀ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੈ।

ਪਾਰਟਨਰ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾੜੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਗਿਫਟ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਓ। ਬਾਡੀ ਲੈਂਗੂਏਜ ਨਾਲ ਵੀ ਆਪਣੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਪਿਆਰੀ ਮੁਸਕਾਨ ਵੀ ਉਹ ਸਭ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਹਾਰ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਪਾਉਂਦੇ। ਪਾਰਟਨਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰੋ ਪਰ ਗਲਤੀਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰੋ। ਗੁੱਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਬਲਕਿ ਵਿਗਤਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟਨਰ ਦੀ ਸੌਚੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ

ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ।

ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੰਮ ਵਿਚ ਬਿਜ਼ੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪਲ ਇਕੱਠਿਆਂ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਟੀ. ਵੀ., ਮੋਬਾਇਲ, ਲੈਪਟਾਪ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਈ ਜੀਓ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਫਿਰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਟੀ. ਵੀ., ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹੋ। ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ। ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਦੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟਨਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉਸਨੂੰ ਸਪੈਸਲ ਫੀਲ ਕਰਵਾਓ। ਹਰ ਰਿਸਤੇ ਵਿਚ ਅਟੈਂਨਮੈਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਰਿਸਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਟਿਕਗਾ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਆਉਣਗੀਆਂ।

ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ

ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰਲੇ ਮਾਨਵੀ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗੁਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਏਕਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਜਿਹਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਹਿਜ ਤੇ ਠਰੰਮੇ ਦਾ ਪੱਲਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਛੱਡ ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸੇਸ਼ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਿਆਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਤੌਰ ਨੂੰ ਅੰਗੇ ਤੌਰਨਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ, ਗੁਆਂਦੀਆਂ, ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ, ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵਾਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਲੀਕੇ, ਸਹੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ, ਢੁੱਕਵੀ ਦਲੀਲ ਤੇ ਉਤੇਜਨਾ ਰਹਿਤ ਢੰਗ

ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਮੁੰਦਾ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੁਖਦਾਈ ਤੇ ਨਿੱਦਣਯੋਗ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਪਰੀਤੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਹੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲ ਸੰਕੀਰਣਤਾ, ਭੈਅ, ਬੇਵਿਸਾਹੀ, ਹਕੂਮਤੀ ਧੋਂਸ, ਭਤਕਾਊ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੁਕਵੇਂ ਮਨੁੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਬੋਧਨ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਚਾਲ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਲਾਫ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਲੇਖਕਾਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ, ਫਿਲਮਸ਼ਾਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਜੀਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤਕ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲ ਮਿਲੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸੂਝ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹਕੂਮਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਦਰ ਤਲਖ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਮਾਹੌਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਵੱਲ ਗਹੁੰ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਮਾਨਵੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜੇਕੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਲੋਸ਼, ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਤੇ ਮਰ ਕੁਟਾਈ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚੋਂ ਘਟ ਰਹੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਗੱਲ

ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਵੱਲ ਇਲਾਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀ ਇੰਦੇ ਭੱਤਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਕੁੱਟਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਟੈਂਟ-ਕੰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਕੋਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਤਕਾਹਟ ਇੰਨੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੰਗੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਰੋਲਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁਝ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੰਦ ਦੇਖੋ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਗਰਦਨ ਚਿਹਰੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਧੋਖ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਧੋਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਹੋਂ ਪਿਆਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਗਰਦਨ ਚਿਹਰੇ ਵਰਗੀ ਕਿਵੇਂ ਨਿਖਰਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰ ਕੇ ਪੇਟ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਕਿਵੇਂ ਬਲੋਗ। ਸੂਝ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਭੱਤਕਾਹਟ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਕੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ? ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਵਕਤੀ ਉਤੇਜਨਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਠਰੰਮੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਹੀ ਕੋਈ ਰਾਹ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਜੀ ਐਸ ਮਾਣਕ

ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਬੀ ਏਤੇ ਐਮ ਏ ਪਾਸ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ - ਸੁਥੇ 'ਚ ਬੇਰਜ਼ਗਾਰੀ ਇਸ ਕਦਰ ਵਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮੂਲੀ ਨੌਕਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਚ ਹੋਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਜਦੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ 'ਚ ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਸੂਥੇ ਭਰ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 5000 ਨੌਜਵਾਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਜਦਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ 12 ਹੀ ਸੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਵੱਖ-ਵੱਖ' ਜ਼ਿੰਲਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਰਜਤ ਕੁਮਾਰ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਤਾਪ

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ ਉਕਤ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਵਿਦਿਆਕ ਯੋਗਤਾ 4ਵੀਂ ਪਾਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੰਤੂ ਬੇਰਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਬੀ.ਏ, ਐਮ.ਏ. ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ

E-mail : gogeeautorepair@gmail.com

GOGEE AUTO REPAIR

Repair all kind of foreign & Domestic Cars

ਗੋਗੀ ਆਰੋਪੀਅਰ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ
ਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ
ਮਕੌਨਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗੋਗੀ
ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਫੇਨ ਕਰੋ

ਅਸ਼ੱਲੀਖਾਸ ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਢੀ

Ph: 510-293-0530

Cell: 510-757-6775

Fax: 510-293-0330

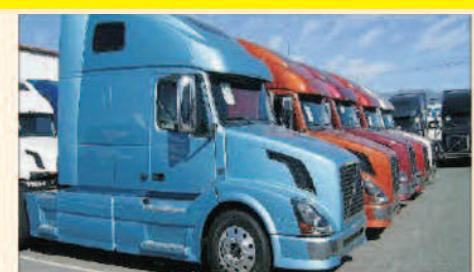
1581 INDUSTRIAL PKWY W# 5
HAYWARD, CA 94544

TEC Equipment

Your Best Business Partner

ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਸੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ

Harjinder Singh Bal

Direct (510) 577-5509

Cell (510) 613-3573

hsingh@tecequipment.com

8099 S Coliseum Way
Oakland, CA 94621

www.tecequipment.com

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਡੀਅਨ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Paul
510-978-7170

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਡੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਚਰਢੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੈਕੇ ਸਭ
ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਠਿਆਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ।

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਸ਼ਲਕ

ਮੁਨ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਸ਼ਲਕ (ਹੇਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812
www.moonindiancuisine.net

Harjinder Singh Bal

Direct (510) 577-5509

Cell (510) 613-3573

hsingh@tecequipment.com

8099 S Coliseum Way
Oakland, CA 94621

www.tecequipment.com

Dudensing & Kim Law, LLP

ਪ੍ਰਸਨਲ ਇੰਜਰੀ ਅਤੇ ਘਰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ।

Dudensing & Kim Law, LLP practices in the areas of personal Injury and violations of homeowner's rights when banks wrongfully foreclose on their homes.

All consultations are free. Associate attorney, Sukhej H. Atwal (T. J) speaks Punjabi and can provide legal translation services.

Jan Dudensing, a member of the California State Bar is responsible for this advertisement.

We are located at
925 G Street, Sacramento, CA 95814
916-448-3122

Raja King of Sweets Now Presents

New Introducing Chaat Corner

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹਣ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- FALUDA KULFI
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE
31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587
Phone : (510) 489-9100

M.K Nijjar DDS
Ruchi Nijjar DDS

NO SHOTS. NO DRILL. NO PAIN!

NO FEAR

Esthetic Crowns, Bridges & Dentures
Teeth Whitening-Oral Surgery
Root Canal Treatments
Treatment & Prevention of Gum Disease

FAMILY DENTISTRY **COSMETIC DENTISTRY**

New Patients & Children Welcome

510-794-7058

Across From Washington Hospital & Bart
1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont (Cal) 94536

www.drnijjar.com

AAA AUTO AND BODY WORKS

Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

ਇਕ ਵਾਰ
ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ
ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ
ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ
ਲਾਭ ਲਓ

Free Estimates
Free Towing

Harmandeep
Singh

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ
ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine, Transmission, Body and Paint Work. We Sell Used Cars at a Good Price

1421 Industrial Pkwy West- F
Hayward, CA 94544

510-733-2222

Preet Fabrics & Appliance

ਅਸੀਂ ਹੱਲਸ਼ੇਲ ਅਤੇ ਗੰਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ
ਸਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਮੁੜਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸੋਰਵਾਨੀ ਅਤੇ
ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
ਸਾਡੇ ਕੌਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਸੂਝਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੀ, ਰੂਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL: **510-797-7111** FAX: 510-739-6350

(For More Info. Call Onkar)

APPLIANCES **WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!**

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

• Tvs, VCRs, DVD	• Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
• Tape Recorders	• Shavers & Trimmers
• Camcorders	• Cellular Phones
• DVD Players	• Medical Equipment
• Cordless Phones	• Calling Cards

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

(1) ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਰਵਉਚਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ? ਸੰਵਿਧਾਨ

(2) ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(3) ਸਵਰਗ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਅਸੀਂ ਅਰਮੀਕੀ ਲੋਕ

(4) ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ

(5) ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਾਂ?

ਦਾ ਬਿਲ ਆਫ ਰਾਈਸਟ

(6) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਬਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

(7) ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ?

ਹੁਣ ਤੱਕ 27

(8) ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ

ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ।

(9) ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਆਜ਼ਾਦੀ

ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ।

(10) ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹੋ।

(11) ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੀ ਹੈ?

ਸਰਮਾਇਆ ਆਰਥਿਕਤਾ
ਮਾਰਕੀਟ ਆਰਥਿਕਤਾ

(12) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੀ ਨਿਯਮ ਹੈ?

ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਨੇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ
ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

(13) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

ਕਾਂਗਰਸ, ਵਿਧਾਨਕਾਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਅਦਾਲਤੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ

(14) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ
ਬਣਨ ਤੋਂ ਕੀ ਰੋਕਦਾ ਹੈ?

ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ
ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

(15) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੌਣ ਹੈ?

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

(16) ਸੰਖੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਕੌਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ਕਾਂਗਰਸ
ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਹਾਊਸ

(17) ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਸੈਨੇਟ ਅਤੇ ਹਾਊਸ

(18) ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਸੌ (100)

(19) ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੁਣਦੇ ਹਾਂ?

ਛੇ ਸਾਲ

(20) ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ
ਇਕ ਸੈਨੇਟਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

ਉਤਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਣਗੇ

(21) ਹਾਊਸ ਆਫ ਰੀਪੁਬਲਿਨੋਟੇਟਿਵ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਚਾਰ ਸੌ ਪੈਂਤੀ (435)

(22) ਹਾਊਸ ਆਫ ਰੀਪੁਬਲਿਨੋਟੇਟਿਵ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ

ਲਈ ਚੁਣਦੇ ਹਾਂ?
ਏ ਸਾਲ

(23) ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਹਾਊਸ ਆਫ ਰੀਪ੍ਰੋਜੈਨਟੇ
ਟਿਵ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

ਉਤਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਣਗੇ

(24) ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟਰ ਕਿਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?
ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ

(25) ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਰੀਪ੍ਰੋਜੈਨਟੇਟਿਵ ਦੇ ਮੈਂਬਰ
ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਵੱਧ ਕਿਉਂ ਹਨ?
ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਜਨਸੰਖਿਆ ਕਾਰਨ
ਰਾਜਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਕਾਰਨ
ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਕਾਰਨ

(26) ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ
ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?

ਚਾਰ ਸਾਲ

(27) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਹੜੇ ਮਹੀਨੇ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ

(28) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?
ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ

(29) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿੰਹੜੇ
ਹੈ?

ਜੋ ਬਾਇਡਨ

(30). ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ
ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਕੌਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

(31) ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੋਵੇਂ
ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਕੌਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਬਣਦਾ ਹੈ?

ਸਪੀਕਰ ਆਫ ਦਾ ਹਾਊਸ

(32) ਸੈਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਮਾਂਡਰ ਕੌਣ ਹੈ?

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

(33) ਕਿਸ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਨਾਲ ਬਿਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ?
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

(34) ਬਿਲ ਨੂੰ ਵੀਟੋ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ? ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (35) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। (36) ਕਿਸੇ ਦੋ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ? ਰਜ਼ ਸਕੱਤਰ ਖੇਤੀਬਾਤੀ ਸਕੱਤਰ ਵਣਜ ਸਕੱਤਰ ਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਉਰਜਾ ਸਕੱਤਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਹੋਮੈਡੈਨ ਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਸਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੱਤਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਕੱਤਰ ਆਵਾਜਾਈ ਸਕੱਤਰ ਖਜਾਨਾ ਸਕੱਤਰ ਸੈਨਾ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (37) ਨਿਆਂਇਕ ਸਾਖਾ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਝਗੜੇ ਖਤਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ (38) ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉਚਤਮ ਅਦਾਲਤ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਚਲਦਾ)	TANVIR JOSHI Attorneys at Law (559) 312-0083 (O) (888) 630-1230 (F)

TANVIR JOSHI

Attorneys at Law
(559) 312-0083 (O)
(888) 630-1230 (E)

ਚੰਦਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਮਸਜਿਦ ਮੈਂ, ਬਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਅਖਾਨੇ ਮੈਂ

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਛਪਦੀ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਪਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਫੇ ਉਤੇ ਇਕ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਛੋਟੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੌਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਫੋਟੋਆਂ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਦੀ ਛੋਟੇ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਠੋਕਵੀ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹੀ ਪੱਧ ਦਾ 'ਕੱਲਾ-ਕੱਲਾ ਪੇਚ ਸਾਫ਼ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਛਾਂਗਵੀ ਦਾੜ੍ਹੀ, ਪਰ ਮੁੰਛਾਂ ਪੁਰਾਂ ਤਾਅ ਦੇ ਕੇ 'ਤਾਂਹ ਨੂੰ ਖਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਫੀਮਚੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਛੋਟੇ ਵਿਚ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਪਿਉ-ਧੀ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬੀਬਾ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਾਪ ਦਾ ਨਾਂ ਸ ਸਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਿਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜੀ ਹਾਂ, ਉਹੀ ਐਸ ਪੀ ਸਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿਸ
ਬਾਰੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸੱਕ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਰਮ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਦੀ
ਫੌਜ ਦੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਾਲੇ ਏਂਅਰਬੇਸ 'ਤੇ ਹੋਏ ਦਿਹਿਸਤੀ
ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਲਗਾ-ਦੇਗਾ ਹੋ
ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ,
ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਅਫਸਰ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ
ਨੇ। ਕਿਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵੱਡੇ
ਅਫਸਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਪਤਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਦੇ
ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਗਿਛ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ
ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀਓ ਆ ਰਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪਤਤਾਲ 'ਲਾਈ ਡਿੱਕਟਰ' ਭਾਵ
ਤੁਠ ਫਤਨ ਵਾਲੀ ਮਸੀਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ
ਇਹ ਵੀ ਇਕਬਾਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਰਹੰਦ
ਪਾਰੋਂ ਆਏ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ੀਆਂ ਦੇ
ਸਮਗਲਰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ
ਰੋਕ-ਟੋਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਲੋਗੇ
ਹੋਏ ਸੌਂਦਰਾਗਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀਰੇ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਉਚਾ
ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੀਤੀ
ਜਾ ਰਹੀ ਪੁੱਛ-ਗਿਛ ਵਿਚੋਂ ਕੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਂ
ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ; ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ
ਆ ਗੀ ਬਾਜ਼ਾ ਹੈ।

ਹਥਲਾ ਲੇਖ ਨਾ ਤਾਂ ਸਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ
 ਪਠਾਨਕੋਟ ਕੰਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਲੀਅਤ ਹੋਣ ਦੀ
 ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹੋਦੇ ਬਾਰੇ
 ਛਪੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਐਸੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਹੀ
 ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਉਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਦਹਿਜ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨਾਲ
 ਹੋਇਆ, ਉਦੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਹੀਰਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ
 ਵਪਾਰੀ ਵੀ ਸੀ।

ਠਾਠ-ਬਾਠ ਨਾਲ ਜਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਇਸ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲੇ ਵੀ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣੀ ਕਿ ਸਾਦੀ-ਸੁਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਰਸੋਈਆ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਇਸ 'ਸਾਹੀ ਅਫਸਰ' ਦੀ ਤਾਬਿਆਦਾਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਐਸ਼ਟੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਬਾਨਕ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਨਾਲ ਯਾਹੀ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਚੀਰ-ਡੱਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੇਰਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਕਿ ਖਤਰਨਾਕ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਕ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਸ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈਰਤ-ਅੰਗੇਜ਼, ਪਰ ਆਪਣੀ ਸੇਚ ਮੁਤਾਬਕ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਿਤਮਜ਼ੀਕੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਲਵਿਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਕਬਰ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਲੀ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਬੇਟੀ ਬੜੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਪਾਪਾ ਹਰ ਸਾਲ ਅਜਮੇਰ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨੁਆਸੀ ਘਰ ਵਿਚ ਵੀ ਪੀਰ ਬਾਬਾ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਪਾਪਾ ਉਸ ਰਾਤ ਵੀ ਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗਏ ਸਨ।” ਲੜਕੀ ਸਿਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਪਾਪਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ
ਵਾਲੇ ਹਨ। ਲਓ ਜੀ, ਕਰ ਲਓ ਗੱਲ! ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਮੁੜਾਂ ਤੇ
ਪਟਿਆਲਾ ਸਾਹੀ ਦਸਤਾਰ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਸਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਜੀ (ਪੱਕੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ
ਖੜ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ, ਸਿੰਘ ਹੀ ਲਿਖਵਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ)
ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਥਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਰੀਫ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ ਜਾਂਦੇ
ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੁਲੂਰ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ
ਵੀ ਲੋਘਰੇ ਪੀਰ ਬਾਬੇ ਦੀ 'ਜਗ੍ਹਾ' ਵੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।
ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਬੇਟੀ ਮੁਜਬ, ਐਸੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧਰਮ ਤੇ
ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿਚ ਅਟੱਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਵਾਹ!
ਚੰਦਾ ਦੇਤੇ ਹੋ ਮਸਜਿਦ ਮੌਜੂਦਾ ਮੌਜੂਦਾ, ਪੀਤੇ ਹੋ ਮੈਅਖਾਨੇ ਮੌਜੂਦਾ,
ਸੈਤਾਨ ਭੀ ਰਾਜੀ ਰਹੇ, ਔਰ ਖੁਦਾ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਹੋ।

ਪੁਲਿਸ, ਥਾਣੇ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਕਬਰ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਬੰਗ ਥਾਣੇ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਵੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮੇਲਾ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਜਗ੍ਗਾ ਇਨ੍ਹੀਂ 'ਕਰਤੀ' ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਾ ਵਾਲਾ ਅਫਸਰ ਆ ਲੱਗੇ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਸਾਲਾਨਾ ਦਿਨ 'ਤੇ ਥਾਣੇ

ਬੰਗਾ ਬਾਣੇ ਵਿਚਲੈ
ਅਜੋਕੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਤਾਂ ਮੈਰੂ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਕ ਸਮੇਂ
ਬੰਗਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹੀ ਜੁਭਾਤੁ
ਸ਼ਾਇਰ ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕੜ ਤੇ
ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦਰਸ਼ਨ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ:
 ਸਰਹੰਦ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਾਣਾ ਬੰਗਿਆਂ ਦਾ,
 ਲੱਤਾਂ ਚੂਰ ਕਰਵਾਈਏ, ਜਾਂ ਚਿਣੇ ਨੀਂਹਾਂ ਵਿਚ ਜਾਈਏ—
 ਸੇਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ
 ਮੁਤਾਬਕ ਬੰਗਾ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ ਕਿਸੇ ਗੱਭੜ੍ਹ
 ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਤਾਂ
 ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਰਦ ਭਰੀਆਂ ਲੇਤਾਂ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਸੁਭਾਇਮਾਂ
 ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਕੰਠੀ ਵੀ ਪਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ
 ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰਨ ਦੀ 'ਸੇਵਾ' ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸੀਬੇ
 ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ 'ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ' ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਮੇਲੇ ਵਿਚ
 ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਾਧਿਆ ਹੋਵੇਗਾ!

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਯੂਰ
001-408-915-1268

ਸ ਵਾਲ
ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ
ਪੀ ਰ - ਫ ਕੀ ਰ ,
ਸਾਈ-ਧਰਮੀ ਬਾਬਾ
ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ
ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ
ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ
ਸਮਗਰਲਾਂ ਪਾਸੋਂ
ਹੀਰੇ-ਜਵਾਹਰਾਤ ਜਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਲੈ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ
ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਆ ਕਰੋ! ਮੁਲਕ, ਕੌਮ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਡਾ
ਨਾਲ ਧੋਹ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕਥਿਤ ਬਾਬੇ
ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਨਾਲੋਂ ਕਿਹੜਾ ਰਹਿਬਰ
ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾ ਕੁਡਿਆਂ ਵਾਂਗ
ਦਰ-ਦਰ ਭਟਕਦੇ ਫਿਰਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?
ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ
ਬਣਾਈ ਬਾਬੇ ਦੀ ਮੜ੍ਹੀ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ ਭਾਈ ਮੰਦ ਜਦ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਦਾਤ ਲੈਣ ਗਿਆ
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਮਿਆਨ
ਵਿਚ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨਾ ਪਾਓ ਭਾਈ ਮੰਦ ਜੀ! ਜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦਾ ਸਿੱਖ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਮਲੀਅਮੇਟ
.....

ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਨਾਲ ਲੇਖ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਅਤਾਂ ਦੁਜਾ ਸਾਲਾ ਜੇ ਬਿਲ ਸਾਲਾ ਰੋਏਗਾ ਮੁਹਾ

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦ ਇਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਅਕਸਰ
ਇਹ ਗੱਲ ਸਟੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭੱਤੇਰ ਜਥੇਦਾਰ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ, ਉਹ ਸਰਹੱਦ ਲਾਗਲੇ ਇਕ ਤੌਰੇ ਵਿਚ ਗਏ।
ਜਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਦਿਸਾਂ ਦਿਓ, 'ਾਗੂੰ ਜ

ਮਾਲ ਕੁ ਧਾਰਲਾ ਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਧਰਾਮਕ
 ਡੇਰੇ' ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਡੇਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ
 'ਵਿਕਸਤ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਸਾਲ ਕੁ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ
 ਉਥੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ-ਬਹਿਰਾਂ ਲੋਗੀਆਂ
 ਦੇਖ ਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਡੇਰੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ
 ਕਿ ਇਸ 'ਤੱਕੀ' ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ? "ਓ ਜੀ ਬਾਰਡਰ
 ਟੱਪੁਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਇਥੇ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਕਿ ਹੇ
 ਬਾਬਾ ਜੀ! ਆਹ ਗੇਤੁ 'ਕਾਮਯਾਬੀ' ਹੋ ਜੇ, ਐਨੇ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ
 ਮੱਸਾ ਟੇਕਾਂਗੇ! ਬੱਸ ਜੀ, ਇਉਂ ਫਿਰ ਉਹ ਮੁੜਦੀ ਵਾਰੀ
 ਗੋਲਕਾਂ ਨੂੰ ਗੱਢਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਛੱਡਦੇ ਨੋ।"
 ਬਾਰਡਰ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਦੇ ਬਾਬੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ। ਇਹੋ
 ਜਿਹੋ 'ਧਰਮੀ ਵਰਤਾਰਿਆਂ' ਬਾਬਤ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਡੱਕੇ
 ਦੀ ਚੋਟ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੋਇਆ-ਕਰਮ ਧਰਮ ਪਾਖੰਡ
 ਜੋ ਦੀਸਹਿ।

ਸੁਖਾਂ ਸੁਖਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਨ ਆਏ

ਡਾਕਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੁਰਾ

drsinghajit@gmail.com

585-305-0443

ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਅੱਗ ਸੰਗ ਹੀ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਆ ਜੁੜਦੇ ਹਨ। ਥੈਸੇ ਦੀ ਦੌੜ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਟੁਟ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਥੈਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਦਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀ, ਬਚੇ ਤੋਂ ਬੁਝੇ ਤਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਸੀ ਤੇ ਕਰਦ ਕਰਨੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਤਾਂ ਕਾਇਮ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਟੋਟੇ ਟੋਟੇ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਨਿਭਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਸ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਸਾਲਾ ਅਤੇ ਸਾਲੇਹਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਧੀ ਅਤੇ ਜਵਾਈ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਦਿ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹਨ ਜੋ ਪਰਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵਿਸੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਨਵੀਂ ਵਿਆਹੀ ਲੜਕੀ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਸਹੂਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਡੀਆਂ ਪਟੋਲੇ ਯਾਦ ਆ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਓਹ ਗੀਤ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਅਪਣਿਆ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਗਾਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਗਿਧੇ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਜੇਹਨ ਵਿਚ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆ ਕੇ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਬਚਪਨ ਨੂੰ ਯਾਦਾ ਦੀਆਂ ਤੈਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਫੌਰੇਲ ਕੇ ਬੋਲਦੀ ਹੋਈ ਆਖਦੀ ਹੈ—ਬਾਬਲ ਮੇਰੀਆਂ ਗੁਡੀਆਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਰਹ ਗੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਗਿਧਿਆਂ ਵਿਚ ਬੋਲੇ ਬੋਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ—
ਕੁਝੀ ਓਹ ਲੈਣੀ ਜੇਹੜੀ ਕੁਝ ਕੁਝ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਹੁਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੱਸ ਬੁਝ ਬੁਝ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝੀ ਓਹ ਲੈਣੀ ਜੇਹੜੀ ਅੰਡੇ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਸਹੁਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੱਸ ਤਾਹਨੇ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਗੀਤਾਂ ਵਾਲੀ ਸੱਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਵਰਤਣਾ ਹੈ। ਛੁੱਟੀ ਉਮਰੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਹੁਰੇ ਜਾਣਾ ਵੀ ਜੁਰੂ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਸਮਝ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਹੁਰੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਸਭਨਾ ਸਾਹੁਰੈ ਵੰਡਣਾ ਸਭ ਮੁਕਲਾਵਣਹਾਰ॥
ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਓਹ ਗਲਾਂ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਬੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਮਾਂ ਆਖਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕੰਮ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਸਿਖ ਲੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਸੱਸ ਤੇਰੀ ਖਵਰ ਲਵੇਗੀ। ਪੇਹੁਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸੱਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਸੁਣਿਆ ਸਨ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਸੱਸ ਨਾਲ ਹੰਡਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਦੇਖਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਹੈ। ਗੀਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖੀ ਹੋਈ ਸੱਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਮਿਲੀ ਸੱਸ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪਰਖਣਾ ਹੈ। ਓਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਸ ਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਓਹ ਉਸ ਨੂੰ ਘਿਰਣਾ ਨਾਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਸ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਓਹ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ—

ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨ ਸੁਖ ਦੇਈ ਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਰੋਟੀ ਤਾਂ ਦਿੰਦੀ ਆ ਬੇਹੀ ਵੇ।

ਲੜਕੀ ਇਹ ਮੇਹੇਸੁਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਚੇਤ ਮਨ ਮੰਦਰ ਉਸ ਕੋਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁਤਰ ਦੇ ਖੁਸ਼ ਜਾਣ ਦਾ ਕਰਨ ਸੰਜ ਵਿਆਹੀ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਓਹ ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਹੂੰ ਧੀ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਓਹ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਹੂੰ ਪਿਆਰੀ ਲਾਡਲੀ ਧੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਮੰਦਰ ਇਹ ਗਲ ਘਰ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਪੁਤਰ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਜੋ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਉਸ ਦਾ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਖੋਹਿਆਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਓਹ ਪੁਤਰ ਦੇ ਵਰਤਾਵ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਲੰਗਾ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਲੜਕਾ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਝੁਕਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਾਲ ਜਿਆਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਓਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਉਲਟ ਦੂਸਰੀ ਧਿਰ ਵਿਚ ਮੇਹੇਸੁਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਓਹ ਇਹ ਭੁਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਆਈ ਲੜਕੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਪੁਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਵਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਬਾਪੂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਜਾਂ ਮਰ ਜੇ ਕੁਝਮਣੀ ਤੇਰੀ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਲੜਕੀ ਅੰਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੀ ਆਈ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਮੇਰੀ ਆਈ ਤੇ ਮਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਈ ਜੋ ਲੜਕੀ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ ਦੀ ਭਾਵਸ਼ਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਸ ਲੜਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਾਂ ਦੇ ਜੋਰ ਤੇ ਨੀ

ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਬੋਲ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਅਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਸ ਕੁਟਣੀ, ਪਰ ਕੁਟਣੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਿਆਰੀ ਪਤਨੀ ਵਾਲ ਜਿਆਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਬਾਪੂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਜਾਂ ਮਰ ਜੇ ਕੁਝਮਣੀ ਤੇਰੀ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਲੜਕੀ ਅੰਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੀ ਆਈ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਮੇਰੀ ਆਈ ਤੇ ਮਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਈ ਜੋ ਲੜਕੀ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ ਦੀ ਭਾਵਸ਼ਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਸ ਲੜਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਾਂ ਦੇ ਜੋਰ ਤੇ ਨੀ

ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਦੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਤੇਰਾ ਦਿਲਾਸਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਓਹ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਭੁਲ ਕੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਚਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਦੁਖੀ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਹੂੰ ਨੂੰ ਟੋਕਦੀ ਰਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਖੀ ਹੋਈ ਨੂੰ ਹੁੰ ਵਿਚ ਵੀ ਸੇਹਣ ਸੀਲਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਣ ਨੂੰ ਹੀ ਟੋਕਣ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕਲੇਸ਼ ਰਹਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸੱਸ ਇਹ ਗਲ ਵੀ ਵਿਸਾਰ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨੂੰ ਹੁੰ ਵਿਆਹੀ ਆਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਪੁਰੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਨੂੰ ਹੁੰ ਦੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈਣ ਦੇ ਮਿਠੇ ਗੀਤ ਗਏ ਸਨ;

ਸਮੇਂ ਦਾ ਚਰਖਾ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਘਮਦਾ ਹੋਇਆ ਸੱਸ ਨੂੰ ਏਹੇਸਾਸ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪੁਤਰ ਤੇ ਨੂੰ ਹੁੰ ਨੇ ਜਾਂਦੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਓਹ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਜੋਰੂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਤੀਰਾ ਨੂੰ ਸੇਹਣ ਨਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਓਹ ਤੱਤਪਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨੂੰ ਹੁੰ ਸੱਸ ਦਾ ਝਗੜਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾ ਵਿਚ ਕੁੱਤਣ ਭਰਦੀ ਰਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਕੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ;

ਜਾਂ ਬਾਪੂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਜਾਂ ਮਰ ਜੇ ਕੁਝਮਣੀ ਤੇਰੀ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਲੜਕੀ ਅੰਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਈ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਮੇਰੀ ਆਈ ਤੇ ਮਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਈ ਜੋ ਲੜਕੀ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ ਦੀ ਭਾਵਸ਼ਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਬਾਪੂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਜਾਂ ਮਰ ਜੇ ਕੁਝਮਣੀ ਤੇਰੀ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਲੜਕੀ ਅੰਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਈ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਮੇਰੀ ਆਈ ਤੇ ਮਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਈ ਜੋ ਲੜਕੀ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ ਦੀ ਭਾਵਸ਼ਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਬਾਪੂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਜਾਂ ਮਰ ਜੇ ਕੁਝਮਣੀ ਤੇਰੀ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਲੜਕੀ ਅੰਕ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਈ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਂ, ਮੇਰੀ ਆਈ ਤੇ ਮਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਈ ਜੋ ਲੜਕੀ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ ਦੀ ਭਾਵ

ਹਿੰਦੁ-ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਕਿਘਾਰ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਫੇਅਰਨੀਲਡ
707-419-6040

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਪਿੰਡ ਹਕੀਮ-ਪੁਰ ਭਾਵੇਂ ਨਿੱਕਾ ਸੀ, ਕੌਚਾਸੀ, ਗਰੀਬ ਸੀ ਪਰ ਮੇਹਰ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਪਿਆਰਾ ਸੀ। ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਹਵਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੱਤਰਵਿਆਂ ਤੱਕ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। 10-12 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਮਸੀਂ ਇਕ ਸ਼੍ਰੂਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੋ 4-5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਹੁਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਵੀ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸ਼੍ਰੂਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਨਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਪੱਜਵੀਂ ਕੀਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਹਟਵੇ ਪਿੰਡ ਵਡਾਲਾ ਬਾਂਗਰ ਜਿਥੇ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਦਾ ਖਾਲਸਾ ਸ਼੍ਰੂਲ ਸੀ। 10-15 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸ਼੍ਰੂਲ ਨੇਤੇ ਧੈਂਦਾ ਸੀ। ਸੋ ਸੰਤੁੰਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚੋਂ ਇਕੱਲੀ ਕੁਝੀ ਨੂੰ ਹੀ ਛੇਵੀਂ ਵਿਚ ਉਸੇ ਸ਼੍ਰੂਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਆਏ। ਕਦੀ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚਾਚੇ-ਤਾਇਆਂ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡੇ ਤੁਰੀ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਸ਼੍ਰੂਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਲੈਣਾ। ਇਕ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਬਚੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਵੱਡੀ ਸੀ ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਰਾਏਗਲਿਸ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਵਡਾਲਾ ਬਾਂਗਰ ਕਸਬੇ ਦੀਆਂ ਚੁਸਤ ਚਲਾਕ, ਪਤ੍ਰੇ-ਲਿਖੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਜਮਾਤਣਾਂ ਨਾਲ ਰਚਣ-ਮਿਛਣ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਏ.ਬੀ. ਸੀ. ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਹਣ ਮੈਂ ਅਸਲ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਆ ਰਹੀ ਹਾਂ।

ਜਾਮਤ ਵਿਚ 10-12 ਕੁੜੀਆਂਸੀ ਅਤੇ 20-25 ਮੰਡੇ। ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਰੂੰਤਲਾ, ਨੀਲਮ, ਕਮਲੇਸ਼, ਦਰਸਨਾ, ਸੁਦੇਸ਼, ਵਿਦਿਆ, ਸੀਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨਤਾ ਸਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚਦੀਆਂ ਜੱਟਾਂ ਦੀਆਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ 1961-62 ਦੀ ਹੈ। ਕਦੀ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈਆਂ। ਅਜਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸੇਚ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਧੂਹ ਜਿਹੀ ਥੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ, ਕਸ਼ਬੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਿਸਾਨ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਾਂਝਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਦਿਨ ਸੱਧ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਗੁੜ, ਗੰਨੇ, ਸਾਗ, ਖੋਆ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ।

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਚੁਨ
ਦੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੂ
ਪਿੱਛਣ ਤੇ ਆਟਾ ਪੀਛੇ ਤੇ ਚੌਲ ਛੜਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ।
ਬਜ਼ਰਗਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦਕਨਾਂ

ਤੋਂ ਮਾਂ ਦੇ ਕਰੋ ਪੱਤੀ ਫੜੀ ਆਉਣੀ, ਸਾਬਣ ਦਾ ਪੈਕਟ ਲੈ ਆਉਣਾ, ਖੰਡ ਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਲੱਤ ਮੁਤਾਬਕ ਲੈ ਕੇ ਪੈਸੇ ਲਿਖਵਾ ਆਉਣੇ। ਇਹ ਇਕ ਅਮਾਂ ਵਰਤਾਰਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕੜੀ ਚੌਲ, ਪੂਰੀ ਛੇਲੇ ਖਾ ਕੇ ਆਉਣੇ। ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਘੱਟ ਹੀ ਬਣਦੇ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਸਾਗ ਤੇ ਰੋਟੀ ਸਕੂਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਕੇ ਸਾਰੀ ਖਾ ਜਾਣੀ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵੀ ਬਜ਼ੁਗਰ
ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਕਲਪ
ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਲਗੇ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਹਿਰ ਕਲਾਨੌਰ
ਹੈ, ਸਿੱਥੇ ਮੈਂ 5-6 ਸਾਲ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਘੁੱਗ ਵੱਸਦਾ ਸਹਿਰ
ਸੀ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ
ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰੇ
ਲਗੇ-ਚਗੇ ਦੇ 5-7 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਜਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।
ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੀ ਦੁਕਾਨ ਉਪਰ ਆਏ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ
ਕੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਫਿਤਿਹ ਬੁਲਾਉਣੀ। ਆਏ ਗਾਹਕ ਨੂੰ
ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੇਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਪੁੱਛਣਾ ਕਿ ਕੀ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇੱਜਤ ਦੀਆਂ
ਸਾਂਝਾਂ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਕੱਪੜਾ ਵੀ ਉਧਾਰ
ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਰਸਦ ਪਾਣੀ ਵੀ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਕੇ
ਆਉਣੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਹਾਡੀ ਸੌਣੀ ਹਿਸਾਬ ਹੋ ਜਾਣਾ। ਕਦੀ ਕਿਸੇ
ਜੱਟ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੇ ਖਦਕਸੀ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਥਿ।

ਪਰ ਅੱਜ ਕਦੀ ਉਹਨਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘੀਦਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਣਕਾਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀਆਂ। ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ
ਹਨੇਰੀ ਨੇ ਉਹ ਸਾਡੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਸਾਥੋਂ ਢੂਰ ਘੱਲ ਦਿੱਤੇ।
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਹਰ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਹਰ ਧਰਮ ਤੇ ਹਰ
ਨਸਲ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਦਰਜਾ ਬਰਾਬਰ
ਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੰਡਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਜੋਤਨ ਵਾਲਾ
ਸੀ। ਪਰ ਪਿਛੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਦਹਕਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਰ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੇਦੋਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਕਿਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਟਕਰਾਅ, ਕਿਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਕਿਤੇ
ਜ਼ਰ, ਜੋਰੂ, ਜਮੀਨ ਦੇ ਬਹੁਨੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ।
ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ
ਗਲਤ ਰਾਹ ਚੁਣ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਸਾਧਨਾਂ
ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ।
ਇਥੋਂ ਮੈਂ ਅੰਧੀ ਦੇਖਿਆ ਇਕ ਹਾਦਸਾ ਲਿਖਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਂ।
ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕਦੀ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਜੋ ਖੇਡੀਬਾੜੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸਨ, ਇਹ ਕੋਈ 1986 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ। ਉਸੇ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਇਕ ਸਭਾਸ਼

ਨਾਂ ਦਾ ਸਬ ਇਸਪੈਕਟਰ ਲੱਗ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅੱਤ ਦਾ ਇਮਨਦਾਰ ਅੱਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਪਿੰਡ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਵੇਰੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਟਰ ਉਿਰ ਜਲਦੀ ਆ ਜਾਣਾ ਅੱਤੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਕੰਮ

ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਸਰਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਬੋਡੀ ਬਹੁਤੀ ਪੀ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਭੜਾ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਬੰਧ ਸਨਾਵਾਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਛੁਟੀ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹੀਂ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਖਾਤੜਕੁਵਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜੋਰ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਕਿੰਹਿਦੇ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮੰਡੇ ਤੁਰੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਏ. ਕੇ. ਸੰਤਾਲ ਲੈ ਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸੁਆਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਸਲ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜਾਂ ਬਿਜਾਈ ਕਰ ਲਈ ਏ, ਫਿਰ ਤੂੰ ਘੱਟ ਵੱਧ ਆਇਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਗੱਲ ਸੌਚਦੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੋ ਬੱਸ ਦੇ ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਮੋਟਰਾਂ ਵਾਗੇ ਨੂੰ ਤਾਲੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਜੇ ਸਕੁਟਰ ਤੇ ਬੈਠਣ ਹੀ ਲੱਗ ਤੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਆ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸਤੁੰਹੂੰ ਢੇਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਉਸਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਵੈਰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਚੋਂ, ਬੱਸ ਇਹੀ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਉਸਦਾ ਘਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਢੇਂਖ ਹੋਇਆ। ਲਗਨ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜੁਆਨ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਛੱਡ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਆ, ਜਿਥੋਂ ਕਦੀ ਕੋਈ ਮੁਡਿਆ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਸਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੋਲਚਾਲ ਹੀ ਛੱਡ ਗਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹਾਂ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀਤੂੰਹੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਕੇ ਖਾਤੜਕੁਵਾਦ ਵੱਲ ਤੋਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਸਾਂ। ਦੁਰ ਕੀ ਜਾਣਾ ਮਸਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ, ਆਨੰਦਧੁਰ ਸਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦਾ, ਐਸਰਜੈਸੈਂਸੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਧਰਮ ਯੂਧ ਮੰਚੇ, ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭਰੋਂ ਅੰਦੋਲਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਸਾਡਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਲੀਡਰ ਹਨ। ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਲੀਡਰ ਤੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼ ਬਣਿਆ ਵੀ ਇਹ ਪੂਰੇ ਦੇਖ ਪੂਰੇ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਲਾ ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਆਪੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਮਾਲੇਗਾਊ ਧਮਕੇ (2006), ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਧਮਕਾ (2007), ਮੱਕਾ ਮਸਜਿਦ ਧਮਕਾ (2007) ਹਿੰਦੂ ਅੱਤਵਾਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਿਹੇ ਸਾਧਵੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸਟ ਵਾਲੇ
ਲੋਕ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।
ਇਹਨਾਂ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਾਲ ਵਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
ਪਰ ਆਮ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣੇ, ਜਿਹੜੇ
ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਰੱਟੀ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇਸ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਢਾਅ ਲੱਗੀ। ਸਾਡੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਮਾਸੂਮ ਅਤੇ ਬੇਦੇਸੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾ ਉਠਾ ਕੇ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪਿੰਡ ਛੁੱਟਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਕਿ ਬੇਦੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਸੀ-ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭੁੰਣ ਵਾਲੇ ਰੱਬ ਜਾਣੇ ਕੌਣ ਸਨ। ਅਸਲੀ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਇਕ ਬਹਾਨੇਬਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਹਿ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁਖੀ ਰਹਿ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਲਿਆਕਤ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ? ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਗੱਲ, ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਜਾਂ ਸਿੱਖੀ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵਿਚ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਨੋਰਥ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਬੇਧਣਾ ਕੋਈ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਹਿੰਦੂ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਕੰਨਾਂ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖਾਤਕੁਵਾਦ ਵਿਚ ਜੋ ਘਾਣ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧ ਪੱਧਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਣਭੇਲ ਜੁਆਨੀਆਂ ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂਕਿਹੀ ਕੇ ਸਾਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਤਨ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧੂ ਬਣਾ ਕੇ ਕੌਮ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਸੰਭਲੀ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਹਨ। ਕੌਮ ਆਪ ਖਖੜੀਆਂ ਕਰੇਲੇ ਹੋਈ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਕਰਸੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੇ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਲੋਕ ਹੀ ਸਿੱਖ ਜੁਆਨੀ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਇਹ ਆਪ ਹਨ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ। 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਸਾਂਝ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਂਹੂੰ-ਬੇਂਹੂੰ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਜੋ ਕਦੀ ਇਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰਾਂ ਦੀ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਅਤੇ ਪੰਗ ਵਟਾਈ ਸਾਂਝ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਹਣ ਖਤਮ ਹੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਸੱਦਾਮ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ 39 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਛੇੜੀ ਸੀ ਜੰਗ

ਇਰਾਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਡੈਜ਼ਰਟ
ਸਟਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਗਸਤ 1990 ਵਿਚ
ਇਰਾਕ ਦੇ ਤਾਨਸ਼ਾਹ ਸੱਦਾਮ ਹਸੈਨ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕੁਵੈਤ 'ਤੇ
ਹਮਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ, ਉਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ 38 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਮਿਲ ਕੇ ਇਰਾਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ
ਕੀਤੀ ਸੀ। 1990 ਤੋਂ 1991 ਵਿਚਕਾਰ ਇਰਾਕ ਅਤੇ
ਅਮਰੀਕੀ ਗੱਠੋਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜੀ ਗਈ ਇਸ ਜੰਗ
ਨੂੰ ਗਲਾਹ ਵਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ।

ਇਰਾਕ ਨੇ ਆਖਿਰ ਕੁਵੈਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਿਉਂ ਛੇੜੀ ਸੀ ਜੰਗ?

ਇਤਾਹ ਅੰਤੇ ਇਤਾਕਿ ਵਿਜ਼ਕਾਰ 1980 ਤੋਂ

ਚੱਲੀ ਅੱਠ ਸਾਲ ਲੰਮੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ
ਕੁਵੈਤ ਨੂੰ ਗਲਫ ਵਾਰ ਦੇ ਤੁੱਰ ਤੇ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ। ਇਰਾਨ
ਦੇ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦੇ ਲਈ ਕੁਵੈਤ ਨੇ ਇਰਾਕ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਫੌਂਡਿੰਗ
ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਜੰਗ ਖਤਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਇਰਾਕ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚ ਛੁੱਬ
ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੁਵੈਤ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜੰਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਜੰਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਗਲਡ ਵਾਰ 1 ਅਗਸਤ 1990 ਨੂੰ ਇਰਾਕ
ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿੱਡ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰੰਭ ਹੋ
ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਕਤ ਬਿਨਾਂ ਦੀ ਸੱਜਾ ਸੱਜਾਮ ਹਮੈਨ ਦੇ

ਹੱਥਾਵਿਚ ਸੀ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕੁਵੈਤ ਤੇ ਇਰਾਕ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। 6 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਰਾਕ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। 7 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਰਜ ਡਬਲਿਊ ਬ੍ਰਸ ਨੇ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਡੈਜ਼ਰਟ ਸ਼ੀਲਡ ਆਤੰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਖੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

8 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਨੇ ਕੁਵੈਤ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 29 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਰਾਕ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਫੌਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। 16-17 ਜਨਵਰੀ 1991 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਗੱਠੋਤੇ ਮਲਕਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ

ਇਰਾਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਪਰੈਸ਼ਨ ਡੈਂਜਰਟ ਸਟਰਾਮ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ। 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲੇ ਆਰੰਭ ਹੋਏ।

27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਬਗਦਾਦ ਰੋਡੀਂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਰਾਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ। 27 ਫਰਵਰੀ 1991 ਨੂੰ ਕੁਵੈਤ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ। 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੱਠੋੜ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਹਮਲੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ। 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕੁਵੈਤ ਦੇ ਸਾਸਕ ਦੀ ਏਸ਼ ਵਾਪਸੀ ਹੋਈ। 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਨੇ ਸੀਜ਼ ਫਾਇਰ ਸਮੱਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ।

N P Construction

ਇਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਘਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, **Addition** ਕਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇ **Kitchen**

ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ, ਘਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜੀਜ਼ ਅਪ੍ਡੇਟ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਤ ਕਰੋ।

ਨਹਿਦਰ ਸਿੱਧ ਬਾਣਸ

CSLB 963299

ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

510-372-3215

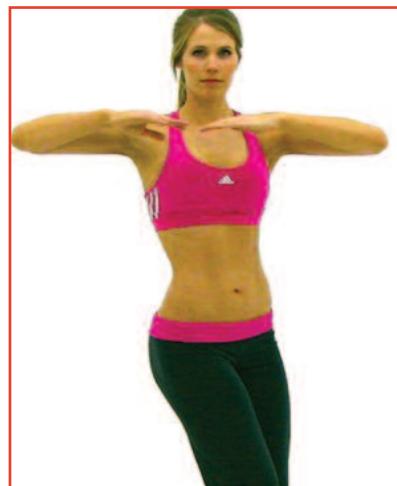

ਫਿੱਟ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਿਮ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਘਰੇ ਕਰੋ ਇਹ ਤਿੰਨ ਕਸਰਤਾਂ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਿਮ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਲਾਸਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਿਹਤ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਐਂਡ ਫਾਈਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਾਡੀ ਐਕਟਿਵ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਐਨਰਜੀ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਾਣੋਗੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਕੁਝ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਹਿਪਸ, ਥਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਪੇਟ ਦੀ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੂਮੇ ਸਕਵੈਟਸ
ਕਰਸੀ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲ ਪਿਠ ਕਰਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਓ। ਥੱਬਾ ਪੈਰ ਫੈਲਾਓ (ਕਮਰ ਦੀ ਚੌਡਾਈ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰੀ ਤੋਂ) ਸਰੀਰ ਦਾ ਵਜਨ ਅੱਡੀਆਂ ਤੇ ਪਾਓ ਅਤੇ ਪੰਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਵੱਲ ਚੁੱਕੋ। ਛਾਤੀ ਤਾਣ ਕੇ ਰੱਖੋ, ਹੱਥ ਨਮਸਤੇ ਵਾਂਗ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਕਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ।

ਵੀ ਟਵਿਸਟ
ਸਿੱਧਾ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਓ, ਅੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿਪਕਾ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਿਆਂ ਨੂੰ 3 ਤੋਂ 4 ਇੱਚ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਰੱਖੋ। ਅੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ 1-2 ਇੱਚ ਉਚਾ ਚੱਕੋ ਅਤੇ ਗੋਡੇ ਮੋਤੇ। ਛਾਤੀ ਤਾਣ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਹੁਣ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਕੂਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬੋਡਾ ਮੋਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਪੁੰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਮਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਥਿਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਥੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਮੁਡੋ। ਤੁਰੰਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਹਰਾਓ। ਇਸਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ 20 ਵਾਰ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗੋਡੇ ਮੁੜ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਮਰ ਅਤੇ ਗੋਡਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਦ ਦੀ ਸਿਕਾਇਤ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੋਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠੋ ਹੋਣ।

ਚਟਾਈ ਤੇ ਪਿੱਠ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਲੇਟ ਜਾਓ। ਕੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਿਰਹਾਣਾ ਲਗਾ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖੋ। ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰ ਉਠਾਓ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਰੱਖੋ। ਧਿਆਨ ਰਹੋ, ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਦਮ ਉਚਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਪੇਟ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਆਵੇਗਾ, ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੱਜੇ ਪੈਰ ਦੇ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਡ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਮੋਤੇ। ਪੈਰ ਮੋਨ ਤੇ ਸੱਜਾ ਤਲਵਾ ਥੱਬੇ ਪੈਰ ਦੇ ਗੋਡੇ ਤੱਕ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 2-3 ਸਕਿੱਟ ਰੁੱਕੋ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਥੱਬੇ ਪੈਰ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਓ। ਇਸਨੂੰ 30 ਵਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਿੱਠ ਜਾਂ ਕਮਰ ਵਿਚ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਸਰਤ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਾਈ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕਰੋ।

ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਮਭਾਣ ਹਨ ਹਰੀਆਂ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

ਹਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਲੈਣ ਨਾਲ ਮੋਤੀਆਂਬਿੰਦ ਦਾ ਖਤਰਾ 20 ਤੋਂ 30 ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਮੁਤਾਬਕ ਬੋਸਟਨ 'ਚ ਬਰਿਅਤ ਅੱਡੇ ਫੂਮੈਨਸ ਹਸਪਤਾਲ ਐਂਡ ਹਾਵਰਡ ਮੈਡੀਕਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸੇ.ਐਚ. ਅ ਦਾ ਮੁਲਾਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 35 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 41,094 ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਰੂਪ 'ਚ ਹਰੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਕੱਢੀ ਗਈ ਨਾਈਟਰੋਟ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ (ਪੀ.ਏ.ਏ.ਜੀ.) 'ਚ ਸੰਬੰਧਾਂ 63,893 ਐਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ, ਇਸ 'ਚ (ਪੀ.ਏ.ਏ.ਜੀ.) ਦੇ 1,483 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਈਟਰੋਟ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਹਰੇ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਭੋਜਨ 'ਚ ਲੈਣ ਨਾਲ (ਪੀ.ਏ.ਏ.ਜੀ.) ਦਾ ਖਤਰਾ 20 ਤੋਂ 30 ਪ੍ਰਤੀਸਤ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਤੀਆਂਬਿੰਦ (ਪੀ.ਏ.ਏ.ਜੀ.) ਆਪਟਿਰਕ ਨਰਵ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵੱਧਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਚੀਰੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਰਾਜ- ਜਲਦੀ ਸੌਂਵੋ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਜਾਗੋ

ਕਈ ਲੋਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਜਾਗਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸੌਂਕ ਲਈ ਜਾਗਦੇ ਹਨ। ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਜਾਗਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਜਾਗਣ ਦੇ ਕਈ ਖਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਜਾਗਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਾਈਬੀਪੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੌਲੀ- ਹੌਲੀ ਬਰੋਨ ਸਟਰੋਕ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

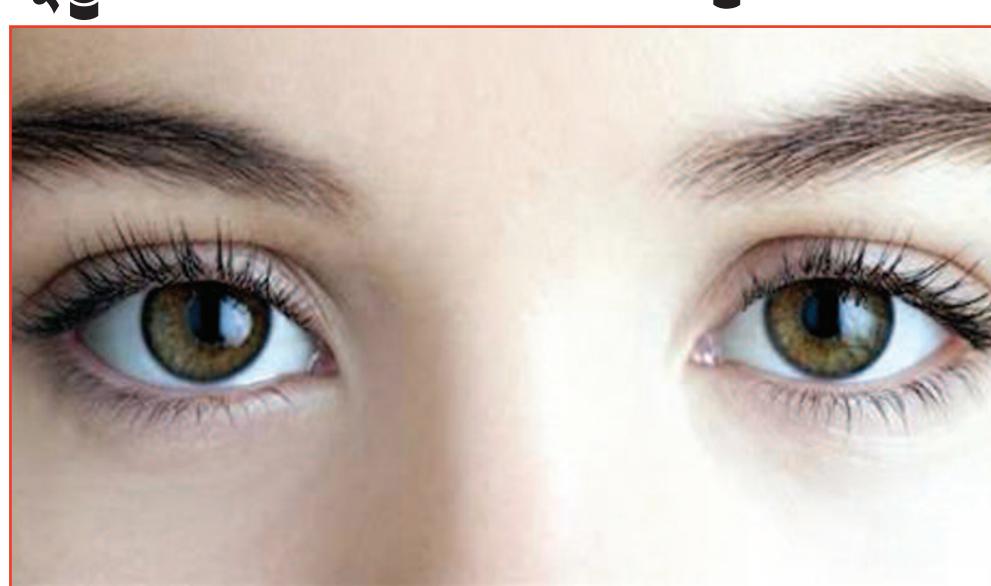
ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਜਾਗਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਦਿਮਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਛਿਧਰੇਸ਼ਨ ਵਰਗੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਈ ਵਾਰ ਨੀਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸਤਿਤਵ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਨੀਦ ਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਬਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਲੈਟ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਅਸਰ ਕਾਰਨ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਰਨੀਆਂ, ਪਲਕਾਂ, ਸਿਲੇਰੀਆ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਲੈਨਜ਼ 'ਤੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੱਧਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਵਾ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ਕੀ ਆਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੰਡੂ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਟ੍ਰੋਚਮਾ ਕਾਰਨ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਗੁੱਸਾ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਖਲਾਓ ਇਹ ਤਰੀਕੇ

ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁੱਸਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁੱਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਵੇਂ ਘਰੇ ਕਰੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ 'ਤੇ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

1 ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਣ ਮਨ ਦਾ ਅਸ਼ਾਡ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਾਡ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖੁਦ ਦਾ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ

'ਤੇ ਕਾਬੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

2 ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁਦ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖ ਕੇ 1 ਤੋਂ 20 ਤੱਕ ਗਿਣਤੀ ਗਿਣੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁੱਸਾ ਘੱਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3 ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਆ

ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਬੋਡੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਬੋਲਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4 ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਫ

Raj Budwal
(Investment and Financial Advisor)
408-972-8000, 408-835-0202 (Cell)
Budwal@sagepointadvisor.com

Budwal and Associates
315 Piercy Road,
San Jose, CA 95138

Are there any ways to lower the cost of college?

Question:

Are there any ways to lower the cost of college?

Answer:

You can lower the cost of college in a number of ways. The deciding factors in achieving your cost goals may be limited only by your flexibility.

The primary way to lower the cost of college is to choose a less expensive school. You may find that excluding prestigious colleges significantly lowers the bill with little or no impact on the quality of your child's education. Less expensive private schools and state universities often have stronger offerings in certain programs than their

more prestigious private counterparts, and may offer smaller class sizes. Local colleges also offer the opportunity to live at home, which can minimize room-and-board expenses. Be aware, however, that this choice might require the purchase of a car in addition to commuting costs.

As a creative alternative, your child could enroll in a less expensive institution (e.g., a state or community college) and then transfer to the college of his or her choice after two years.

Your child's degree would be from the preferred college, but the total cost would be reduced by the two years

you spent paying lower tuition and fees.

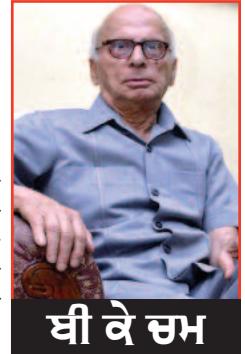
You can also check to see if the schools your child wishes to attend offer accelerated programs or special academic exams. Accelerated programs offer the chance to graduate in three years, allowing you to save a year's worth of college expenses. Special academic exams offer the opportunity to earn college credits even before your child enters college. This can also cut down on the required course load and consequent expenses.

You can also investigate government military programs. Your child's options include attending a service

academy, enlisting in the military first and then attending college under the GI Bill, and training for the military while in school under the ROTC program. Although such programs all offer benefits, each has specific service requirements that you should understand thoroughly.

Finally, you should investigate all possible sources of financial aid. Your child might obtain a student loan or enroll in a work-study program. None of these options actually lowers the cost of attendance, but they will diminish the bite college expenses take out of the family budget.

ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਗਰਦਿਸ਼ ਵਿੱਚ

ਬੀ ਕੇ ਚਮ

ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਗਰਦਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਵੀਂ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਬੁਰੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਬੁਰੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਹੋਣ ਆਉਣੋਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਚੋਣ ਕਿਸਮਤ ਹੋਣਾਂ ਵੱਲ ਖਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਨੇਰੇ ਭਰਿਆ ਵਿੱਖੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਾਕੀ ਚਾਲੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖੁਦ ਉਸ ਦੇ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸਿਹੜੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵਿੱਸਟਨ ਚਰਚਿਲ ਦੇ ਇਸ ਕਥਨ ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, 'ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨਾ ਕਿਤੇ ਜਿਆਦਾ ਬਿਹਤਰ ਨੀਤੀ ਹੈ।' ਦਰਖੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ 'ਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੌਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐਨ ਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਰਾਜ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸਾ ਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਹਿਸਥੇ ਵਾਧੇ, ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਬੇਹੋਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਗਵਰਨੈਂਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿਕਾਰ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਮੌਦੀ ਵੱਲ ਪ੍ਰਗਾਏ ਤਿਨ ਕਾਰਜਕਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਅੰਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮੌਦੀਆਂ ਉਤੇ ਜੋ ਤੱਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮੌਦੀ ਦੀ ਬੜੀ ਤਾਰੀਫ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਧੇ ਵਿੱਚ 2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੱਲ ਜਿਸ ਚਮਤਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਣ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਨੂੰ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਬੈਂਕੋਸ਼ੀਟਰ ਮੌਦੀਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੌਦੀ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਬੀ ਐਸ ਦਾ ਸੈਂਸਕਸ 30,000 ਨੂੰ ਟੱਪ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪਿਛੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇਹ ਡਿਗਰੇ ਡਿਗਰੇ ਪਿਛੇ ਵੀਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਬਿਮਾਰ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਗਤ ਰਹੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘਟਦੀ ਬਰਮਦਾ ਨੇ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ 15 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

ਕਾਰਖਾਨਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵੀ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਮਹਿੰਗੇ ਉਤਪਾਦ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਡੀਜ਼ ਨੇ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਖਦਸੇ ਜਾਹਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਲਕਾਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਇਕਾਈਆਂ ਜਾਂ ਤੁੰਬੇ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੋਰਨਾਂ ਸੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਈ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੋਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਜ਼ਰਾਤ ਵਾਲੀ ਕਾਰਗਜ਼ਾਰੀ ਦੁਹਰਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉਚ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੌਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਉਲਟ ਹੈ।

ਮੌਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫਾਰਾਡ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋ ਸੈਰਾਬਨ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਿਗ ਤਿਸ਼ਾਣਾ ਹੀ ਬਣੇ ਰਹੇ। 21 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸਵਿੱਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਦਾਰੋਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਅਤੁਲ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨਾਂ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਹਨ।

ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਭਰਦੀਆਂ ਉੱਡੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਮੌਦੀ ਨੇ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਫੰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ 2014 ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਬਜਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੁਲ ਜੇਤਲੀ ਵੱਲ ਕੀਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਸਭ ਵੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਖੁੰਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸਾਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਕਾਰਗਰਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ ਕਿ ਮੂੰਲ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਇਸ ਕਹਾਵਤ ਦਾ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ: 'ਅੱਗਾ ਦੌੜ ਕੇ ਪਿੱਛਾ ਚੌੜਾ'। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਕਸਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਲੋਚਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਆਸੀਂ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਨਸੰਘ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਜਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੱਜੇ ਪੱਖੀ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ।

ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸੰਭਾਸ਼ਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰਹੁਦੀ ਵਿੱਚ ਮੌਦੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਜਾਦੂ ਦਾ ਗੁਬਾਰਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫੱਟ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੁਰਾਨ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੋਹ ਭੰਗ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਗਏ।

ਇਸ ਦਿਸ਼ ਦੇ ਪਿਛੋਕ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਕਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਰਾਸਾ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਫਾਸ਼ੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਭੁੱਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਹੱਥ

ਇਸ ਦਿਸ਼ ਦੇ ਪਿਛੋਕ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਕਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਨਿਰਾਸਾ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਫਾਸ਼ੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਭੁੱਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਨਾਲ ਹੱਥ

ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਪਰੇਡ 'ਚੋ ਸਿੱਖ ਰੈਜੀਸ਼ੈਟ ਮਨਫ਼ੀ ਹੋਈ

ਜਾਨੀ ਦਿੱਲੀ - ਇਸ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਪਰੇਡ 'ਚੋ ਸਿੱਖ ਰੈਜੀਸ਼ੈਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਢੂੰਘਾ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇ

ਕੀ ਹੈ ਲਾਈ ਡਿਟੈਕਟਰ, ਨਾਰਕੇ ਤੇ ਬਰੇਕ ਮੈਥਿਗ ਟੈਸਟ?

2 ਜਨਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਹੋਏ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦਿਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਮੇਲੇ ਤੋਂ ਬਾਬਦ ਸਲਾਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਸਕੂਕ (ਸੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ) ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਐਨ.ਆਈ.ਏ. ਵੱਲ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। ਸਮੌ-ਸਮੌ ਸਿਰ ਕਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਚਰਚਿਤ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਸਮੇਤ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਨਾਰਕੇ ਐਨਾਲਾਈਸਿਸ ਅਤੇ ਬ੍ਰੇਨ ਮੈਪਿੰਗ ਜਿਹੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਨਾਂ ਫਿਸੈਸ਼ਨ ਡਿਟੈਕਟਸ਼ਨ ਟੈਸਟ (ਡੀ.ਡੀ.ਟੀ.) ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੀ.ਡੀ.ਟੀ. ਤਕਨੀਕ, ਜੁਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜੋ ਸੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਹੋਣਾਂ ਆਏ ਜਾਂ ਜੁਰਮ ਦੀ ਟੱਟੀ ਲੜੀ ਜੋਤਨ 'ਚ ਸਹਾਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਡੀ.ਡੀ.ਟੀ. ਤਕਨੀਕਾਂ 'ਚ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਸੁਚਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਧਤਕਣ, ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਨਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਮਾਪਣੇਂਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਉਚੇ, ਪਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬੇਤ੍ਤਾ ਹੋਣਾਂ, ਪਰਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਉਨਾਂ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ 'ਚੋਂ ਸੱਚ ਕਢਵਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਗਰ ਯੰਤਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਡੀ.ਡੀ.ਟੀ. ਤਕਨੀਕਾਂ 'ਚੋਂ ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ, ਨਾਰਕੇ ਅਨੈਲਾਈਸਿਸ ਅਤੇ ਬ੍ਰੇਨ ਮੈਪਿੰਗ

ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ। ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ/ਲਾਈ ਡਿਟੈਕਟਰ ਟੈਸਟ ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਈ ਡਿਟੈਕਟਰ ਟੈਸਟ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਬੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਆਈ.ਏ. ਵੱਲ ਕਾਫ਼ੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਡੀਆਈ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੈਸਟ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਧਤਕਣ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਅਤੇ ਸਾਹ ਦੇ ਘਟਣ ਵੱਧ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਤਰਕ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਰਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਪਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਦਿਖਵਾਂ ਬਦਲਾਅ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਵਾਲਾਂ-ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਕੱਤੀ 'ਚ ਸਾਰੇ ਮਾਨਕਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਂ, ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸਮੀ ਜਿਹੇ ਸੁਆਲਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜੁਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੁਆਲਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੱਥੇ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਝੂਠ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਪਰਖ ਵੀ ਖਾਮੀਆਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਆਲ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪੱਖਾਤੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਿਸਵਾਸ ਨਾਲ ਸਰੋਕਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇਸ ਟੈਸਟ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸੁਆਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਯੋਗ, ਚਿੰਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲੀਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ

ਕਾਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਕੋਈ ਅੰਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਨੀਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਇਹ ਟੈਸਟ 'ਪਾਸ' ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਦੀ ਇਕ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਬੀ. ਅਤੇ ਐਸ.ਆਈ.ਏ. ਵੱਲ ਕਾਫ਼ੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਡੀਆਈ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਲੀਗ੍ਰਾਫ ਟੈਸਟ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਸਟ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਤੇ ਇਕ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ 'ਚ ਅੰਤਰ ਕਰਨ 'ਚ ਵੀ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਰਕੇ ਇਸ ਟੈਸਟ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਦਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸੁੱਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਠ ਆਪਣੀਆਂ ਕਈ ਨਿੱਜੀ ਇੰਡਾਵਾਂ, ਡਰ, ਖਦਸੇ, ਭੁਲੇਖੇ, ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਭੇਤ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਦਵਾਈ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋੜੀਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਦਵਾਈ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਬੋਲਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਭਾਵ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੋਂ ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਦੂਜੀ ਆਲਮੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੋਂ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬ੍ਰੇਨ ਮੈਪਿੰਗ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੋ-ਜਿਹੇ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਤਰੰਗਾਂ ਉਸ ਹੀ ਸੈਲੀਂਦਰਸਾਈਅਂ ਹਨ ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਬ੍ਰੇਨ ਮੈਪਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਦੀ ਇੱਟ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਸੀ ਇਹ ਗਲੈਮਰਸ ਗਰਲ- ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨੰਬਰ ਇਕ

ਭਾਰਤੀ ਪਿਸਟਲ ਸ਼ੁਟਰ ਹਿਨਾ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਏਸੀਆ ਉਲੰਪਿਕ ਕੁਆਲੀਫਾਈਂਗ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਿਓ ਉਲੰਪਿਕ 2016 ਦੇ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈਂਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਹ 9ਵੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੁਟਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 10 ਮੀਟਰ ਏਅਰ ਪਿਸਟਲ ਵੀਮੈਨ ਈਵੈਂਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਖੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ

ਸਾਬਕਾ ਵਰਲਡ ਨੰਬਰ ਵੰਨ ਹਿਨਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸ਼ੂਟਰਾਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਲਾਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਿਨਾ ਨੂੰ ਖਿੱਡੇ ਵੀ ਗੰਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। 6 ਸਾਲ ਦੀ ਹਿਨਾ

ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਚਾਚਾ ਇੰਦਰ-ਜੀਤ ਨੂੰ ਮਾਸੂਮ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਅਸਲੀ ਗੰਨ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੰਨ ਇੰਦਰਜੀਤ ਦੇ ਕੋਲ ਰਿਧੇਅਰ ਹੋਣ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਚਾਚਾ ਭਤੀਜੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਾ। ਡਰੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ ਉਸਦੀ ਖਹਾਇਸ਼ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਇੱਟਾਂ ਨੂੰ

ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹਿਨਾ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਬੰਦੂਕ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸੋਂਕ ਸੀ। ਉਹ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਘਰ ਦੀ ਛੱਡ ਤੋਂ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਇੱਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀ ਹਿਨਾ ਦੀ ਖੁਹਾਇਸ਼ ਤਾਂ ਤਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੀ ਸੀ। ਕਦੀ

ਅੰਬਾਲਾ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਰੋਜ਼ ਵਿਚ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਿਨਾ ਸਿੱਧੂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਰਲਡ ਨੰਬਰ ਵੰਨ ਦੇ ਮੁਕਾਮ ਤੱਕ ਪੁਰ੍ਹੇਚੇਗੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 29 ਅਗਸਤ 1989 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹਿਨਾ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਘਰ ਪਟਿਆਲੇ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸ਼ੂਟਰ, ਚਾਚਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੰਨ ਸਮਿਥ (ਬੰਦੂਕ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ ਮਾਂ ਰਮਿਦਰ ਕੌਰ ਹਾਉਸ ਵਾਈਫ਼ ਹੈ। 7 ਫਰਵਰੀ 2013 ਨੂੰ ਰੌਕ ਪੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਖੁਦ ਇਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸ਼ੂਟਰ ਹੈ।

ਤਾਰਾਗੜ ਯਾਨਿ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮਹਿਲ। ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੀ ਮਿਸਾ

ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰੁ ਹੈ ਪਠਾਕਟ, ਪੇਸ਼ਾਵਰ, ਐਰਿਸ਼ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਦਿਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦੀ ਤਥਾਸ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਚਿਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਪੈਧਰ ਉਤੇ ਵਧਦੇ ਜਾਂਦੇ ਉਸ ਸੇਕ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਗਲਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਚਾਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ ਵਰਗੇ ਟਿਕਾਵਿਆਂ ਉਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਤਹਿਲੱਭਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ ਤੇ ਸਿਰਫ ਬਰਫ ਦੇ ਪਹਾੜ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਇਥੇ ਬਰਫ ਦੀਆਂ ਤਹਿਅਆਂ ਨੀਵੀਆਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੇਠ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਧਰਤੀ ਦਿੱਸਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪੈਣ-ਪਾਈ ਵਿਗਿਡਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਹਰ ਇਸ ਹਾਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜ ਵੱਲ ਜਾਣੋ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਡੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ। ਉਜ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਤਨ ਬੜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਇਰਾਕ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਲੀ ਖਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਸੁਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਤਲਾਵਰ ਲਟਕ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਿਰ ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ ਵਾਲੇ ਬਰਫਾਨੀ ਤੇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕੋ ਗੱਲ 'ਆਪ ਮਰੋ, ਜੱਗ ਪਰਲੋ' ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਾਲੀ ਬਾਕੀ ਸਭਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਤੀ ਅਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਪਈ ਹੈ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੀ ਕਿ ਫੌਜਾਂ ਦੁਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ
ਉਹ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੀ ਲਤਾਈ ਲੜਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।
ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਵੇਖ ਲਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲੀ
ਗਲਤ ਬਹੁਤੀ ਖਰਾਬ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ
ਕਾਫਲੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ ਤੇ ਸਿੰਧੀ
ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਰ ਦਿਓ, ਹੁਣ ਪਿਛੇ
ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਕਾਰਨ ਉਹ ਇੱਕੇ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਥੋਂ
ਵੀ ਅਸੀਂ ਜਿਊਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਮਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਏਥੇ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿਓ। ਹਾਲਾਤ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਗਤਦੇ ਜਾਣ ਦੀ
ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ
ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਏਠੇ ਵਿਗਤ ਗਏ ਹਨ,
ਉਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੇਕ ਆਪਣੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਬਾਰੇ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਸੰਸਾਰ ਕੁਟਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੁਸਰੇ ਨੂੰ
ਠਿੰਬੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਖੇਡ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁਚਾਏ ਹਨ
ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗਲੋਬਲ
ਵਾਰਮਿੰਗ ਨਾਲੋਂ ਸਿਵਿਆਂ ਦੇ ਸੇਕ ਦੀ ਤਪਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਧ ਫਿਕਰ
ਵਾਲੀ ਕਰ ਛੁਡਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਪਸ਼

ਹੱਦੋ ਬਾਹਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ
ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦੇ।

ਅਸੀ ਏਸੇ ਹਫਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬੈਂਬਰ ਪਥਤੁਨਖਵਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਰਹੋਂਦੀ ਗਾਂਧੀ ਖਾਨ ਅਬਦੁਲ ਗਢਾਰ ਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਾਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਤੇ ਦਹਿਸਤ-ਗਰਦ ਹਮਾਲੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸੇਕ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਸਰਹੋਂਦੀ ਗਾਂਧੀ ਸਾਂਝੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਹਸਤੀ ਸਨ ਤੇ ਵੰਡ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਣਨ ਮਹਰੋਂ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ। ਉਸ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਯਾਦ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਾਜਮ ਮੌਕੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੰਨੇ ਲੋਕ ਇਸ ਇੱਕੋ ਕਾਂਡ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਇਸ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਕਾਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਏਨੇ ਕੁ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਹੋਏ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਕਦੇ ਦਰਜਨ ਤੇ ਕਦੇ ਡੇਢ ਦਰਜਨ ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਚੱਲੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸੋਮਾਲੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਂਡ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਸਿਹਾ ਇੱਕ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਏਨੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਲੋਕ ਆਖਰ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਸਨ।

ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੰਵੇਦਨਾ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੀਤ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੀਤ ਨੂੰ ਪੀਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਨੂੰ ਵੱਜੀ ਸੂਲ ਵੀ ਤੜਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਵੱਡੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਖਬਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗਲੀ-ਗਵਾਂਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਉਤੇ ਭਿੜ ਜਾਣ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਨੇ-ਬਹਾਨੇ ਉਸ ਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੱਸਾਂ ਭਿੜ ਕੇ ਦਸ ਬੰਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਓਸੇ ਇਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜੋਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਗਲੇ ਇਨ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ऐरो कारन है कि सारे जीवां ते वैय संवेदनस्त्रील मेने जाएं मुख्यां ने संसार विच दरिहस्त-गरदी सी साड़ुमती ढुं ऐके सिंहा मेनणा हॉड दिंता है। अमरीका दे किमे स्कूल जां स्थायिग माल विच किते गोली चलदी है तां रास्टरपडी बराक उष्बामा उस उत्ते आपणी चिंता पूगट करदा है ते मुड़-मुड़ इह चिंता जाहर करदा है। दरांस विच लेक्वां दे मारे जाण मगरौं उह अद्वेसेस मन नाल पेस हुंदा है, पर

ਕੀਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਤੇ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬਰਾਕ ਦੀ ਮਾਂ ਸਟੈਨਲੀ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕਨ ਔਰਤ ਸੀ, ਪਰ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਦਾ ਬਾਪ ਕੀਨੀਆ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਪਰੈਲ 2015 ਦੇ ਸਿਨ ਦਾ-ਹਸਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਸੌ ਅਠਤਾਲੀ ਮਨੁਖਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ। ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਸਾਲ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਹਮਲੇ ਵੀ ਇਸਲਾਮੀ ਦਹਿਜ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਗਰੀਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਡੀ ਵੱਡੀ ਖੁਨੀ ਵਾਰਦਾਤ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਲਾਮੀ ਦਹਿਜ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ
ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ ਦੱਸਣ ਦੇ
ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਹਾਂ-ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਾਣ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਵੀ ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਜਿਹਤੇ ਵੀ
ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਹਿਜ਼ਤਗਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ
ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਏਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਹੈ। ਚੀਨ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਸੂਬੇ ਸਿੰਚਿਆਂਗ ਵਿੱਚ ਉਈਧਰ
ਮੁਸਲਿਮ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ
ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਥੇ ਇਸਲਾਮਿਕ
ਰਾਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਚੀਨ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ
ਬਹੁਤ ਸਖਤੀ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜੜ੍ਹ ਲੰਗੀ

ਮੀ, ਇਦੋਂ ਚਿਤਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ। ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਤਾਈ ਵਿੱਚ ਜਹਾਂਦੀ ਕਹਾਉਂਦੇ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾ ਜਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਏਸੇ ਚੀਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਚੀਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਪਨਾਹ ਦੇਂਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭੁਆਂਟਾਈ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚੀਨੀ ਹਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁੰਚ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲੇ-ਕੁਵੇਲੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੱਟ ਲੈਣ ਦਿਆ ਕਰੋ। ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਟਿਕ ਗਏ, ਇਥੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਟਤੱਖੀਪੁਣੇ ਦੀ ਪਿਛਦ ਕਰ ਆਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭੁਗਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੁਹਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਪੁਆਂਚੇ ਪਾਉਂਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਖੁਦ ਵੀ ਤੰਗ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ ਰੂਸ ਟੁੱਟਣ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋਏ

ਕਈ ਛੋਟੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ
ਅਮਰੀਕੀ ਧਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਪਿਛਲੇਂ ਗ ਬਣਾ ਲਿਆ ਤਾਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਠੀ
ਇਸਲਾਮੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਪੁਣੇ
ਦੀ ਕਾਂਗ ਨੂੰ ਰੂਸ ਦੇ
ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਣ ਦੇ ਯਤਨ
ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਓਦੋ
ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ
ਕਈ ਵਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸੱਬ
ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਹੱਿਮ ਸੰਗਲੀ

-ਜਤਿਦਰ ਖੰਨੀ

ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ
 ਏਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਿੰਗੀਆਂ
 ਪੈਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਦਾ ਅੱਗੋਂ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
 ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਰਜ
 ਬ੍ਰੈਸ਼ ਜੂਨੀਅਰ ਨੇ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇ
 ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀ ਕੱਟਡਪੰਬੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ
 ਦੀ ਥਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਲਾਦੀਮੀਰ
 ਪੁਤਿਨ ਅੱਗੋਂ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਾਜਪਾਈ, ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
 ਜਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿੱਧਾ ਕਹਿਣ
 ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਾਰਜ ਬ੍ਰੈਸ਼ ਨੂੰ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੜਨਾ ਛੱਡੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਓਸਾਮਾ
 ਬਿਨ ਲਾਦੌਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਫਿਲਰ ਲਈ ਸੱਦ ਕੇ ਸਾਰੇ
 ਸਿਆਪੇ ਮੁਕਾ ਲਵੇ। ਉਸ ਪਿਛੋਂ ਜਾਰਜ ਬ੍ਰੈਸ਼ ਇਹ ਸਲਾਹ
 ਦੇਣ ਦੀ ਕਰੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਪੁਤਿਨ ਅੱਜ
 ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੈਂਤੜੇ ਉੱਤੇ ਕਾਇਮ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ ਤਰੀਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੜ੍ਹਮਤ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ਪਈ ਸਾਡੁਸਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ। ਕੁਟਨੀਤਕ ਖੇਡਾਂ ਕਾਰਨ ਜਿੰਦਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਤਪਸ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ਪਈ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ ਦੇ ਬਰਫ ਦੇ ਪਹਾੜ ਖੋਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤੇ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਤਪਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤਪਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏਸੇ ਤਪਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖਦਾ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰ ਛੋਡਣਾ ਹੈ।

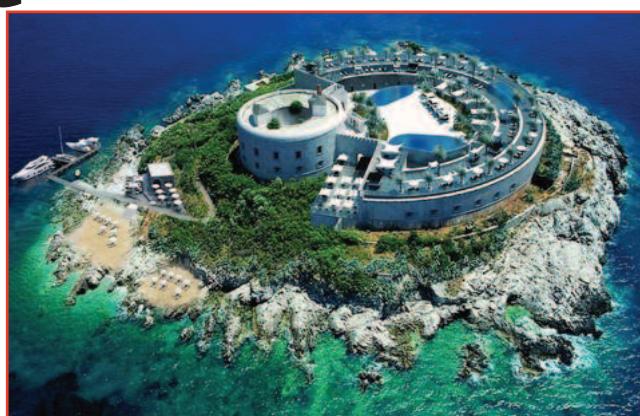
ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਗੁ ਇਸ ਤਪਸ ਨੂੰ 'ਦੁਸਰੇ ਘਰ ਦੀ ਬਸੰਤਰ' ਮਿਨ ਕੇ ਚੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਸੇਕ ਬਾਰੇ ਓਨੇ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਹੋ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਏ ਸਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ, ਪਿਸਾਵਰ ਤੇ ਪੈਰਿਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕੀਟਾਣੂੰ ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਹੈ ਤਾਂ ਇਲਾਜ ਵੀ ਮਿਲ ਕੇ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ।

ਕਦੀ ਇੱਥੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਸੀਹੇ- ਹੁਣ ਹੋਵੇਗਾ ਲਗ਼ਜ਼ਰੀ ਬੀਚ ਰਿਜ਼ਾਰਟ

ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸੰਗ ਵਿਚ ਕੰਸਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨ ਕੈਪ (ਤਸੀਹਾ ਕੈਪ) ਰਹੇ ਮਾਮੂਲਾ ਆਈਲੈਂਡ ਨੂੰ ਮਾਨਫ੍ਰੇਨੋਗ੍ਰੇਡ ਸਰਕਾਰ ਲਗਜ਼ਰੀ ਬੀਚ ਰਿਜ਼ਾਰਟ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ, ਸਪਾ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੈਂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨਰਾਜ਼ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੈਪ ਵਿਚ ਤਸੀਹੇ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ।

ਟਾਰਚਰ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ
ਗਆਈ ਜਾਨ

ਇਹ ਕੈਪ ਮਾਨਟੋਨੇਗੋ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕ੍ਰੋਏਸੀਆ ਦੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਮਾਮੂਲਾ ਆਈਲੈਂਡ (ਲਾਸਮਟਾਵਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਤੇ ਮੁਜ਼ੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਕਿਲੇ ਵਾਂਗ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 1853

ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਣ
ਦੇ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਆਈਲੈਂਡ
ਵੀਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਲੇ ਦਾ ਵੀ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਫਾਸੀਵਾਦੀ ਨੇਤਾ ਬੇਨਿਟੋ ਮੁਸੇਲਿਨੀ ਦੇ
ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਇਟਲੀ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਸਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ।

ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਵਿਚ ਇਸਨੂੰ ਕੰਸਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਇਥੇ 2000 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਬੰਦ ਸਨ। ਦਰਜਨਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ ਇਥੇ ਟਾਰਚਰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਨ ਗੁਆਈ। ਕਈ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ

ਤਾਂ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨਾਲ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਬਣੇਗਾ ਫਾਈਵ ਸਟਾਰ ਬੀਚ ਰਿਜ਼ਾਰਟ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਟੁਰਿਸਟ

ਵਿਚ ਡਿਵੈਲਪ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਦੇ ਲਈ 2013 ਵਿਚ ਐਡ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਵਿਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਓਰਾਸਕਾਮ ਨੇ 49 ਸਾਲ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਭੀਲ ਸਾਈਨ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 106 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (11 ਮਿਲੀਅਨ ਪਾਊਂਡ) ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ 200 ਨੌਕਰੀਆਂ ਨਿਕਲਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਇਹ ਭੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਫਾਈਵ ਸਟਾਰ ਰਿਜ਼ਾਰਟ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਤਸੀਹੇ ਭੋਗਣ ਵਾਲੇ ਕੈਂਡੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

GLOBAL PUNJAB
Dish Network Channel 739

ਖਬਰਾਂ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ
ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ
ਸਮੇਤ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Jagdev Singh Bhandal
Bureau Incharge, California

Global Punjab TV Network

contact for **Jagdev@globalpunjabtv.com**
Ph. : (916) 543-1313 **www.globalpunjabtv.com**

ਇਹ ਹਨ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 8 ਭੇਦਭਿੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬਿਉਰੀਆਂ

ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਈ ਭੇਦਭਿੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਹਣ ਬਿਉਰੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਉਰੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਰ ਕੁਝ ਵਕਤ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਗਈਆਂ। ਵਰਲਡ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰੇਜ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

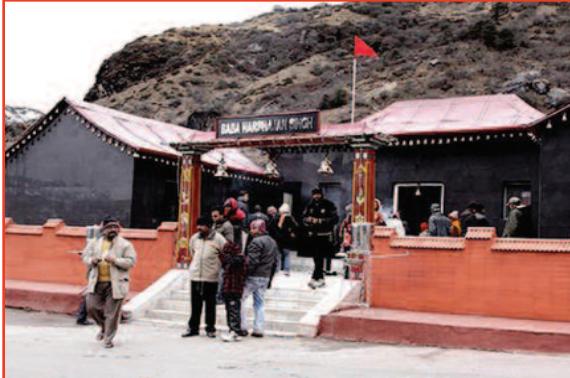

ਕੀ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਦਾ ਹੈ ਦੂਜਾ ਸੱਚ?

ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਮੁਗਲ ਸਾਸਨ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਉਪਲਬਧੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਪੇਮ ਦਾ ਬੇਜੋੜ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਮੁਹਾਮਦ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇਹ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਸਾਲ 2007 ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਢਿਕ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿਵ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਕਈ ਤੱਥ ਵੀ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਸਭੂਤ ਨਹੀਂ

ਦਸੰਬਰ 2015 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਤਰੀ ਮਹੇਸੂਸ ਸਰਮਾ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ- ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਚੁਡਿਆ ਕੋਈ ਸਭੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨ ਆਗਰਾ ਦੇ ਛੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਰਿਟ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਇਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਸਿਵ ਮੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੈਨਿਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮੁਲਕ ਦੀ ਰੱਖਿਆ?

ਹਿਮਾਲਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ-ਚਿੰਨ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਕੋਲ ਨਾਥੁਲਾ ਪਾਸ ਹੈ। ਇੱਥੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ 1968 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਰਫ ਵਿਚ ਆਈ ਤਰੇਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਨਦੀ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ 27 ਸਾਲ ਸੀ। 3 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨਦੀ ਵਿਚ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਰ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਾਥੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਸੁਧਨਿਆਂ ਵਿਚ ਆਏ ਅਤੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪਵਿੰਤਰ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਗੰਚੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਥੇ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਪਵਿੰਤਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਬਣੇ ਰਹ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਦੀ ਰਹੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਖਾਲੀ ਕੁਰਸੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਨਿਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਔਰਤ ਦਾ ਹੋਇਆ ਮੁੜ ਜਨਮ

ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਜਨਮ 1930 ਵਿਚ ਇਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਕਤ ਤੱਕ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੀ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਜਿੱਦ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹਨ। ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਵਕਤ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਸੱਚ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਕ ਔਰਤ ਦਾ ਨਾਂ ਲੁਡਗੀ ਦੇਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਵਕਤ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈਰਾਨੀ ਉਦੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ ਇੱਕਦਮ ਸਟੀਕ ਦੱਸਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁੜ ਜਨਮ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗੀ।

1940 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿੰਦਾ

ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਾਤਾਜੀ ਨਾਂ ਦੇ ਸਾਧੂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1940 ਤੋਂ ਨਾ ਕੁਝ ਖਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀਤਾ ਹੈ। 2010 ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਉਪਰ 3 ਕੈਮਰੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 24 ਘੰਟੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸੱਕੀ ਨਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਲੋਕ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਰੱਸਨੀ ਨਾਲ ਜਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਾਨਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਸ਼ਰਾਪਿਆ ਪਿੰਡ ਹੈ ਕੁਲਧਾਰਾ?

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਜੈਸਲਮੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਕੁਲਧਾਰਾ ਪਿੰਡ। 500 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਲਧਾਰਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ 1500 ਪਰਿਵਾਰ ਰਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਰਾਤ ਉਹ ਸਾਰੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਗਵਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਲੋਕ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਿੱਸੇ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਅੱਜ ਵੀ ਵੀਰਾਨ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਬਣਾਈ ਸੀ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੇਦਭਿੰਨ ਸੁਸਾਇਟੀ?

ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਭੇਦਭਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਿਕਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਦਾ ਨਾਈਨ ਅਨੋਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ 273 ਈਸਾ ਪੁਰਬ ਵਿਚ ਇਸ ਕਥਿਤ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ

ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਨੀਹ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਲਿੰਗ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ 1 ਲੱਖ

ਤੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਚਨਾਵਾਂ ਸਨ, ਜੋ ਗਲਤ ਹੋਂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਾਂਪੋਗੰਡਾ ਸਮੇਤ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਨ। ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਐਂਟੀ ਗ੍ਰੈਵਿਟੀ ਅਤੇ ਟਾਈਮ ਟ੍ਰੈਵਲ ਦੇ ਗੁਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦਰਜ ਸਨ। ਇਹ 9 ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤੀ ਵੀ ਸਨ।

ਲਦਾਖ ਦਾ 'ਦਾ ਕੋਂਕਾ ਲਾ' ਦਰੂਆ ਵਿਚ ਦਿੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਡ. ਓ.?

ਲਦਾਖ ਦੇ 'ਦਾ ਕੋਂਕਾ' ਲਾ

ਦਰੂਆ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ

ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ,

ਹਿਮਾਲਿਆ ਦਾ ਇਹ ਖੇਤਰ ਬਰਫੀਲਾ ਅਤੇ ਖਤਰ

Commercial / Residential loans

Our STATED commercial loan programs:

Office, Retail, Warehouse, Self-Storage, Automotive Service
5+ units and Mixed-Use
Loan amounts from \$75,000.00 to \$750,000.00
No Income Verification / No 4506 / No Ratio
No Employment Verification
No Seasoning on Refi's using purchase price
700 Minimum Fico, Fully Amortized Loans
No Balloon Payment
Can fund in Individual, Trust or LLC / Corporation

We have 100% loan (USDA)

97% Conventional – no mortgage insurance

96.5% FHA

90% JUMBO no mortgage insurance

Interest only 5/1 ARM

Hiring Real Estate Agents
& Loan Originators

Our Full Doc Commercial loan programs:

Construction Loans - Commercial
Multifamily, Industrial/Retail,
Office Buildings, Apartments

Minimum loan amount \$350,000

**Great rates !!
Close fast !!**

Gas Station Loans:

PURCHASES

Up to 85% LTV | Lowest Rates in the Industry

25 Year Fully Amortized Financing

Branded and Non-Branded

Seller Carry Options Available

REFINANCES

Up to 80% LTV | 20-25 Year Financing | Low Rates

Cash out for Improvements

Call us for your any
commercial/residential scenario;
MAC Real Estate Services

Since 2003
CaliforniaCommercial1@outlook.com

Ranjit Kandola
530-755-1130

NMLS # 347022, BRE # 01800662

Sanjeev Sharma
530-218-6323

NMLS #352848, BRE # 01786924

**No Closing Cost Refinance/Cash Out
Select your remaining years ie 8,9,10,11... to 30.**

No out-of-pocket cost except appraisal